

SPITALUL ORĂŞENESC NEGREŞTI OAŞ

Jud. Satu Mare – Localitatea Negreşti Oaş, str. Victoriei nr.90

CIF 3963960, Telefon: 0261854830, Fax: 0261854566, e-mail: spitalnegrestioas@yahoo.com

Operator de date cu caracter personal nr.13695

SPITALUL ORASENESC NEGRESTI OAS

COD DE ETICA și DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ

	Functia	Nume, prenume	Semnatura	Data
Elaborat	Medic primar sp.chirurgie generala	Dr.Marina Felician		09.01.2023
	Medic primar medicina de urgenta, medic sef CPU	Dr.Mitre Ioan Remus		
	Medic primar sp.chirurgie generala	Dr.Span Mircea		
Verificat	Presedinte Consiliul de etica	Dr.Naghi Emil		09.01.2023
Avizat	Presedinte supleant Comisie CMI	Dr.Neacsu Bogdan		09.01.2023
Aprobat	Manager interimar	Ec.Pap Dalma		09.01.2023

CUPRINS

SCOP		4
POLITICA DE ETICA		4-5
LEGISLATIE		5-7
CAPITOLUL I: DOMENIUL DE APLICARE SI PRINCIPII GENERALE	Domeniul de aplicare al Codului de etica si deontologie profesionala	7-8
	Obiective	
	Legislatie	
	Termeni	
	Responsabilitate sociala	
	Reclamatiiile pacientilor	
	Relatiile intre salariatii institutiei	
	Conflictul de interese	
	Consultarea pe probleme de etica	
	Confidentialitatea	
	Gestionarea durerii	
CAPITOLUL II: NORME GENERALE DE CONDUITA PROFESIONALA	Asigurarea unui serviciu public de calitate	11-15
	Respectarea Constitutiei si a legilor	
	Loialitatea fata de institutia medicala	
	Libertatea opiniilor	
	Activitatea publica	
	Activitatea politica	
	Folosirea imaginii propria	
	Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei	
	Conduita in cadrul relatiilor internationale	
	Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor	
	Participarea la procesul de luare a deciziilor	
	Obiectivitate in evaluare	
	Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute	
	Utilizarea resurselor publice	
Limitarea participarii la achizitii, concesiuni sau inchirieri		
CAPITOLUL III: COORDONAREA SI CONTROLUL APLICARII NORMELOR DE CONDUITA PROFESIONALA PENTRU PERSONALUL SPITALULUI	Sesizarea conducerii spitalului	15-16
	Solutionarea sesizarii	
CAPITOLUL IV: ETICA SI DEONTOLOGIA MEDICILOR	Domeniul de aplicare si principii generale	16-22
	Despre independenta profesionala a medicului si responsabilitate	
	Secretul profesional	
	Reguli generale de comportament in activitatea medicala	
	Obligativitatea acordarii asistentei medicale	
	Intretinerea si folosirea cunostintelor profesionale	
	Integritatea si imaginea medicului	
	Indatoriri fata de bolnavi . Respectarea drepturilor persoanei	
	Probleme ale ingrijirii minorilor	
Eliberarea de documente medicale		

	Indatoriri fata de comunitate	
	Relatiile medicului cu colegii si colaboratorii. Confraternitatea.	
	Consultul medical	
	Raporturi cu alti profesioniști din domeniul medical	
	Exercitiul medicinei de expertiza judiciara	
	Atentarea la viata si integritatea fizica a bolnavului. Eutanasia	
CAPITOLUL V: ETICA SI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI	Principii generale	22-27
	Responsabilitatea personala si independenta farmacistilor	
	Obligatii	
	Competenta profesionala	
	Confidentialitatea	
	Concurenta neloiala	
	Publicitatea	
	Servicii farmaceutice de urgenta	
	Incompatibilitati	
	Dispozitii finale	
CAPITOLUL VI: ETICA SI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI, BIOLOGULUI SI CHIMISTULUI	Dispozitii generale	27-30
	Responsabilitatea personala	
	Calitate si excelenta	
	Dezvoltarea profesionala continua	
	Onestitate si integritate	
	Relatii care se stabilesc in exercitarea profesiei de biochimist, biolog si chimist din sistemul sanitar	
	Independenta si imparțialitatea	
	Confidentialitatea	
	Conflictul cu convingerile morale si etice	
	Delegarea si supravegherea	
Dispozitii finale		
CAPITOLUL VII: ETICA SI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL	Principii generale	30-33
	Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a asistentilor medicali	
	Raporturi profesionale cu alti profesioniști din domeniul medico-sanitar si institute	
	Educatia medicala continua	
	Obligatii etice si deontologice	
	Situatii speciale in practicarea profesiei in sistem institutionalizat	
Probleme ale ingrijirii minorilor		
CAPITOLUL VIII: ETICA SI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC	Principii deontologice	34-35
	Conditii de exercitare a profesiei	
	Indatoriri profesionale si raporturile dintre consilierii juridici	
	Imaginea profesiei	
	Dispozitii finale	
CAPITOLUL IX: INCOMPATIBILITATI, CONFLICT DE INTERESE SI SITUATII DE PANTOUFLAGE	Starea de incompatibilitate	36-41
	Conflictul de interese	
	Situațiile de pantouflage	
CAPITOLUL X: DISPOZITII FINALE	Raspunderea personalului Spitalului Orasenesc Negresti Oas	41

1. Scop

Codul de comportament etic al institutiei este proiectat pentru a contribui la imbunatatirea rezultatelor institutiei prin respectarea drepturilor fiecarui pacient si derularea intr-un mod etic a relatiilor cu pacientura si publicul.

Pacientii au dreptul fundamental la atentie si grija cuvenita care sa protejeze demnitatea personala si respectarea valorilor culturale, psiho-sociale si spirituale ale acestora in conditiile legii. Aceste valori influenteaza deseori perceptiile pacientilor asupra afectiunilor medicale si a tratamentelor medicale. Înțelegerea si respectarea acestor valori constituie ghiduri pentru institutie in satisfacerea corespunzatoare a nevoilor pacientilor.

Conducerea spitalului constientizeaza faptul ca practicile de relationare cu pacientii precum si conduita personalului institutiei in furnizarea de servicii medicale catre acestia au un efect semnificativ asupra raspunsului fiecarui bolnav la tratamentele medicale oferite.

Responsabilitatea etica consta in a:

- ✓ Analiza cu consideratie valorile pacientilor si preferintele, inclusiv deciziile de a refuza/intrerupe tratamentul;
- ✓ Recunoaste responsabilitatile spitalului in conditiile legii;
- ✓ Informa pacientii despre responsabilitatile care le revin in procesul de primire a ajutorului medical;
- ✓ Gestiona relatiile noastre cu pacientii si publicul intr-un mod etic.

Reglementarea, constientizarea de catre personalul spitalului a situatiilor de incompatibilitate, conflict de interese si pantouflagi.

2. Politica de etica

Institutia a integrat responsabilitatile sale etice in activitatea de zi cu zi. Astfel, misiunea noastra, viziunea si valorile sunt comunicate in cadrul institutiei si reflecta cultura noastra etica si organizationala.

Misiunea: Spitalului Orasenesc Negresti Oas este de a oferi servicii medicale de calitate, sigure si eficiente

Viziunea: Spitalului Orasenesc Negresti Oas este functionarea serviciilor medicale printr-un raspuns adecvat la nevoile pacientilor, avand la baza echitatea si alocarea eficienta si eficace a resurselor existente

Institutia urmareste sa devina un partener de incredere atat pentru pacienti, cat si pentru colaboratori – spitale, furnizori, parteneri, comunitate, etc. Aceasta viziune se va realiza prin cooptarea de personal adecvat si crearea/pastrarea unei stranse colaborari cu institutiile partenere pentru a atinge un raport optim de satisfactie a pacientilor. De asemenea, prin serviciile oferite, institutia isi propune sa castige loialitatea comunitatii si sa atinga performanta financiara necesara.

Valori :

- ✓ primordialitatea criteriilor de performanta in activitatea unitatii sanitare
- ✓ urmareste cresterea continua a eficientei in administrarea Spitalului Orasenesc Negresti Oas
- ✓ asigurarea conditiilor de accesibilitate si echitate populatiei deservite
- ✓ imbunatatirea continua a conditiilor implicate in asigurarea satisfactiei pacientului si a personalului angajat

In Plan etic: Intreg personalul institutiei este ghidat de valorile necesare indeplinirii misiunii,

astfel:

- ✓ Ne pasa de pacientii nostri ca si cum ne-ar pasa de cei dragi si ii tratam in mod similar, cu expertiza, compasiune si respect;
- ✓ Incurajam initiativa, inovarea, tenacitatea in abordarea problematicii sanatatii intregii comunitati din care facem parte si in cadrul careia activam;
- ✓ Promovam un mediu care stimuleaza diversitatea, valoarea adaugata, si incurajeaza valorile civice;
- ✓ Lucram in cooperare cu colegii nostri si cu comunitatea noastra pentru a avansa bunastarea regiunii;
- ✓ Demonstram calitati de lider in toate problemele critice ale activitatii noastre, intr-un mod demn de incredere din partea opiniei publice.
- ✓ Actionam cu responsabilitate, integritate si abilitate in administrarea financiara a spitalului

Principiile eticii sunt generale, indiferent de locul de munca al personalului angajat in spital, de aceea, orice abdicare de la principiul universalitatii, in virtutea caruia orice om este privit ca demn de respect si de ajutorare prin insasi calitatea sa umana, este un regres etic. De asemenea, un regres etic este orice abdicare de la principiul in virtutea caruia omul este un "scop in sine".

O serie de abateri de la relatiile interumane ce trebuie sa se manifeste intre membrii corpului medical, intre corpul medical si celelalte categorii de personal din cadrul spitalului, intre acestia si beneficiarii serviciilor noastre, merita a fi enuntate si analizate tocmai pentru a stabili care sunt normele deontologice ce trebuie sa ne conduca activitatea.

In dorinta de imbunatatire a relatiilor interumane, Consiliul Etic al Spitalului Orasenesc Negresti Oas a procedat la intocmirea prezentului cod de etica si deontologie profesionala valabil pentru intreg personalul angajat al institutiei.

3. Legislatie

Elaborarea prezentului cod de etica si deontologie profesionala a personalului spitalului are la baza, ca temei legal, urmatoarea legislate in vigoare:

- ✓ Legea nr. 95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii, cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduita a personalului contractual din autoritatile si institutiile publice;
- ✓ Hotararea Colegiului Medicilor din Romania nr. 2/2012 privind adoptarea Statutului si a Codului de deontologie medicala ale Colegiului Medicilor din Romania ;
- ✓ Decizia Colegiului Farmacistilor din Romania nr. 1/2005 privind adoptarea Statutului Colegiului Farmacistilor din Romania si a Codului deontologie al farmacistului, cu modificari ulterioare;
- ✓ Legea nr. 460/2003 privind exercitarea profesiunilor de biochimist, biolog si chimist;
- ✓ O.U.G. nr. 144/ 2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moasa si a profesiei de asistent medical, precum si organizarea si functionarea Ordinului Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si Asistentilor Medicali din Romania;
- ✓ Hotararea OAMGMAMR nr. 2/2009 privind adoptarea Codului de etica si deontologie al asistentului medical generalist, al moasei si al asistentului medical din Romania;

- ✓ Legea nr. 466/2004 privind statutul asistentului social ;
- ✓ Legea nr. 514/2003 privind exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ Statutul profesiei de consilier juridic ;
- ✓ Codul deontologic al consilierului juridic;
- ✓ Legea nr. 571/14.12.2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, institutiile publice si din alte unitati care semnaleaza incalcari ale legii;
- ✓ Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului;
- ✓ Ordin nr. 1410/2016 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003.
 - ✓ - Constituția României, republicată;
 - ✓ - Ordinul Secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
 - ✓ - Lege nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
 - ✓ - Lege nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice;
 - ✓ - Lege nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
 - ✓ - Lege 53/2003, Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare;
 - ✓ - Lege nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;
 - ✓ - Lege nr. 115/1996 privind declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere, cu modificările și completările ulterioare;
 - ✓ - Lege nr. 554/2004 legea contenciosului administrativ;
 - ✓ - Lege nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
 - ✓ - Lege nr. 365/2004 pentru ratificarea Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003;
 - ✓ - Lege nr. 202/2002, republicată, privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.
 - ✓ - OUG Nr. 109/2011 din 30 noiembrie 2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare
 - ✓ - H.G. nr. 215/2012 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2012 - 2015, a Inventarului măsurilor preventive anticorupție și a indicatorilor de evaluare, precum
 - ✓ și a Planului național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2012 – 2015;
 - ✓ - H.G. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;

- ✓ - H.G. nr. 1344/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ - Ordonanță de Guvern nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor;
- ✓ - O.G. nr. 137/2000, republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare
- ✓ - SR EN ISO 9001:2015 – Sisteme de management al calității. Cerințe;
- ✓ - SR EN ISO 9000:2015 – Sisteme de management al calității. Principii fundamentale și vocabular;
- ✓ - SR ISO/CEI 27001:2018 - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Cerințe;
- ✓ - SR ISO/IEC 27001:2013 - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Cerințe;
- ✓ - Declarația universală a drepturilor omului.

CAPITOLUL I: DOMENIUL DE APLICARE SI PRINCIPII GENERALE

ART. 1 Domeniul de aplicare al Codului de etica si deontologie profesionala din cadrul spitalului

Reglementeaza normele de conduita profesionala ale intregului personal. Normele din prezentul cod sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul spitalului, incadrat in baza prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicat, cu modificarile ulterioare.

Stabilește modul în care se realizează la nivelul SONO implementarea regimului juridic al:

- incompatibilităților, respectiv prevenirea, sesizarea, sancționarea stării de incompatibilitate;
- conflictele de interese, respectiv prevenirea, sesizarea, sancționarea situației de conflict de interese;
- reglementează activitatea internă privind monitorizarea situațiilor de pantouflage în cadrul SONO,.

ART. 2 Obiective

Obiectivele prezentului cod urmaresc sa asigure cresterea calitatii intregii activitati a spitalului , o buna administrare in realizarea interesului public, precum si eliminarea birocratiei si a faptelor de coruptie prin:

- ✓ Reglementarea normelor de conduita profesionala necesare realizarii unor raporturi sociale si profesionale corespunzatoare crearii si mentinerii la nivel inalt a prestigiului institutiei publice si al personalului;
- ✓ Informarea publicului cu privire la conduita profesionala la care este indreptatit sa se astepte din partea personalului contractual in exercitarea functiei;
- ✓ Crearea unui climat de incredere si respect reciproc intre pacienti/apartinatori si personalul spitalului;

Principiile care guvoneaza conduita profesionala a personalului sunt urmatoarele:

- ✓ **Prioritatea interesului public** - principiu conform caruia personalul are indatorirea de a considera interesul public mai presus decat interesul personal, in exercitarea atributiilor functiei;

- ✓ **Asigurarea egalitatii de tratament a cetatenilor** - principiu conform caruia personalul are indatorirea de a aplica acelasi regim juridic in situatii identice sau similare;
- ✓ **Profesionalismul** - principiu conform caruia personalul are obligatia de a indeplini atributiile de serviciu cu responsabilitate, competenta, eficienta, corectitudine si constiinciozitate;
- ✓ **Impartialitatea si nediscriminarea** - principiu conform caruia angajatii sunt obligati sa aiba o atitudine obiectiva, neutra fata de orice interes politic, economic, religios sau de alta natura, in exercitarea atributiilor functiei;
- ✓ **Integritatea morala** - principiu conform caruia personalului ii este interzis sa solicite sau sa accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
- ✓ **Libertatea gandirii si a exprimarii** - principiu conform caruia personalul poate sa-si exprime si sa-si fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept si a bunelor moravuri;
- ✓ **Cinstea si corectitudinea** - principiu conform caruia, in exercitarea functiei si in indeplinirea atributiilor de serviciu, personalul trebuie sa fie de buna-credinta si sa actioneze in interesul spitalului si conform legislatiei in vigoare ;
- ✓ **Prevenirea si combaterea situatiilor de conflict de interese si incompatibilitati**
- ✓ **Monitorizarea situatiilor de pantouflage**

ART. 3 Termeni

In intelesul prezentului cod, expresiile si termenii de mai jos au urmatoarele semnificatii:

- ✓ **Personal/angajat** - persoana incadrata cu contract individual de munca pe un post/functie in cadrul Spitalului Orasenesc Negresti Oas, in conditiile Legii nr. 53/2003, cu modificarile ulterioare.
- ✓ **Functie** - ansamblul atributiilor si responsabilitatilor stabilite, in temeiul legii, in fisa postului;
- ✓ **Interes public** - acel interes care implica garantarea si respectarea de catre spital, a drepturilor, libertatilor si intereselor legitime ale cetatenilor, recunoscute de Constitutie, legislatia interna si tratatele internationale la care Romania este parte, precum si indeplinirea atributiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficientei, eficacitatii si economicitatii cheltuirii resurselor;
- ✓ **Interes personal** - orice avantaj material sau de alta natura, urmarit ori obtinut, in mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru altii, de catre personal prin folosirea reputatiei, influentei, facilitatilor, relatiilor, informatiilor la care are acces, ca urmare a exercitarii atributiilor functiei;
- ✓ **Conflict de interese** - acea situatie sau imprejurare in care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contravine interesului public, astfel incat afecteaza sau ar putea afecta independenta si impartialitatea sa in luarea deciziilor ori indeplinirea la timp si cu obiectivitate a indatoririlor care ii revin in exercitarea functiei detinute;
- ✓ **Informatie de interes public** - informatie care priveste activitatile sau care rezulta din activitatea unitatii sanitare, si care este stabilita astfel de catre conducerea institutiei, in baza prevederilor legale in vigoare, indiferent de suportul ei;
- ✓ **Informatie cu privire la date personale** - orice informatie privind o persoana identificata sau identificabila.

- ✓ **integritatea** - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice au obligația de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea obiectivă a atribuțiilor de serviciu. Totodată, aceștia sunt obligați să ia toate măsurile necesare pentru evitarea situațiilor de conflict de interese și incompatibilități;
- ✓ **Pantouflage** - Interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice.

Este un termen din limba franceză și semnifică “ușă turnantă” (de transfer între sectorul public și cel privat).

Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt:

- (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv;
 - (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.
- ✓ **Egalitatea de gen** - Egalitatea de gen presupune un nivel egal de vizibilitate, afirmare și participare pentru ambele sexe în toate sferele vieții publice și private. Egalitatea de gen este opusul inegalității de gen, nu a diferențelor de gen, și urmărește promovarea participării depline a femeilor și bărbaților în societate.” (Consiliul European)
 - ✓ **Incompatibilitate** - Acea stare în care un oficial public desfășoară activități incompatibile cu funcția, interzise prin lege. Aceasta presupune ocuparea a două sau mai multe funcții concomitent (fără ca acest lucru să implice luarea unei decizii). Reflectă acele stări în care un oficial public exercită mai multe funcții în același timp, deși este interzis de lege. Starea de nepotrivire între două funcții, profesii sau sarcini, care face ca o persoană să nu le poată exercita ori ocupa în același timp.
 - ✓ **Nediscriminarea** - „Fiecare om se poate prevala de toate drepturile și libertățile proclamate în prezenta Declarație fără nici un fel de deosebire ca, de pildă, deosebirea de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, de origine națională sau socială, avere, naștere sau orice alte împrejurări.” (Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 2.)

ART. 4 Responsabilitate sociala

Preocuparea spitalului referitoare la responsabilitate sociala include urmatoarele aspecte:

- ✓ Vindecarea, ameliorarea sau redresarea starii de sanatate a comunitatii prin colaborarea cu grupuri si persoane competente si dedicate;
- ✓ Identificarea nevoilor in domeniul sanatatii publice, stabilirea prioritatilor, comunicarea clara catre comunitate a serviciilor medicale oferite de catre institutie;

- ✓ Construirea de aliante comunitare care sa conlucreze cu organizatiile comunitare si persoanelor fizice cu scopul de a promova sanatatea si siguranta publica;

ART. 5 Reclamatiiile pacientilor

Conducerea institutiei incurajeaza comentariile, reclamatiiile, sugestiile, etc. primite de la pacienti si familiile lor cu privire la serviciile oferite de spital. Comentariile, atat cele negative cat si cele pozitive, sunt privite ca oportunitati si sunt folosite cu scopul de a imbunatati serviciile oferite.

Politica unitatii este de a rezolva cu promptitudine nemulțumirile, reclamatiiile pacientului sau ale familiei, precum si de a impartasi comentariile pozitive despre experientele lui si/sau a familiei acestuia.

Depunerea unei reclamatii sau plangeri nu va compromite si nu va influenta accesul unui pacient la serviciile medicale ale institutiei.

ART. 6 Relatiile intre salariatii institutiei

In vederea asigurarii activitatilor zilnice intr-un climat favorabil, angajatii trebuie sa se comporte intr-un mod civilizatat, sa manifeste respect in relatiile cu superiorii, colegii si subordonatii.

Nicio persoana nu va fi discriminata pe motive etnice, rasiale, culturale, religioase, politice in procesul de recrutare al personalului precum si ulterior pe parcursul desfasurarii activitatii in cadrul institutiei.

Conducerea institutiei incurajeaza avertizarile cu privire la atitudinile neetice si in neconcordanta cu prezentul Cod de Etica si Deontologie Profesionala.

Pentru incurajarea spiritului civic, presedintele Consiliului Etic va elabora si comunica in cadrul institutiei o procedura care va stabili modul de sesizare si tratare a neregulilor/abaterilor si de protectie a persoanelor care emit astfel de avertizari. In acelasi timp, conducerea institutiei condamna delatiunea.

ART. 7 Conflictul de interese

Reprezinta acea situatie sau imprejurare in care interesul personal, direct ori indirect, al persoanei angajate in cadrul institutiei contravine interesului public, astfel incat afecteaza sau ar putea afecta independenta si impartialitatea sa in luarea deciziilor ori indeplinirea la timp si cu obiectivitate a indatoririlor care ii revin in exercitarea functiei detinute.

Interesul personal reprezinta orice avantaj material sau de alta natura, urmarit ori obtinut, in mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru altii, de catre personal prin folosirea reputatiei, influentei, facilitatilor, relatiilor, informatiilor la care are acces, ca urmare a exercitarii atributiilor functiei.

Constituie conflict de interese detinerea de parti sociale, actiuni sau interese la societati comerciale ori organizatii nonguvernamentale care stabilesc relatii comerciale cu spitalul la care persoana in cauza exercita sau intentioneaza sa exercite functia de manager. Dispozitia de mai sus se aplica si in cazurile in care astfel de parti sociale, actiuni sau interese sunt detinute de catre rudele ori afinii pana la gradul al-IV-lea inclusive al persoanei in cauza.

Pentru prevenirea conflictelor de interese, persoanele din conducerea institutiei, respectiv managerul, membrii comitetului director, sefii de sectie/compartimente, de laborator sau de birou au obligatia de a da o declaratie de interese, precum si o declaratie cu privire la incompatibilitatile prezentate in paragraful anterior.

ART. 8 Consultarea pe probleme de etica

Atunci cand apar probleme de natura etica in relatia intre angajati sau in relatia angajatilor cu pacienti, colaboratori sau public, personalul implicat poate solicita implicarea Consiliului Etic din cadrul spitalului pentru a contribui la solutionarea problemelor de natura etica

Toate solicitarile de consultare etica trebuie sa fie indreptate catre consilierul de etica desemnat.

ART. 9 Confidentialitatea

Toti pacientii institutiei beneficiaza de protejarea intimitatii lor in orice moment si in toate situatiile, cu exceptia situatiilor in care respectarea intimitatii ar pune in pericol viata lor.

Informatii medicale pot fi divulgate numai atunci cand pacientii autorizeaza acest fapt conform legislatiei sau atunci cand dezvaluirea acestor informatii este ceruta de lege.

Spitalul isi asuma responsabilitatea pentru protejarea informatiilor pacientilor, atat personale cat si medicale si isi recunoaste responsabilitatea legala si etica in acest sens.

Incalcarile politicii de confidentialitate sunt motive pentru luarea masurilor disciplinare, inclusiv concediere.

ART. 10 Gestionarea durerii

Institutia intelege ca durerea este o stare fiziologica si psihologic negativa si care este cel mai bine masurat de pacient.

Conducerea institutiei recunoaste durerea ca fiind o componenta importanta a abordarii actului medical si ia masurile ce se impun pentru managementul eficient al durerii in toate fazele de manifestare ale maladiilor tratate.

CAPITOLUL II: NORME GENERALE DE CONDUITA PROFESIONALA

ART. 11 Asigurarea unui serviciu public de calitate

Personalul are obligatia de a asigura un serviciu public de calitate in beneficiul cetatenilor, prin participarea activa la transpunerea deciziilor in practica, in scopul realizarii competentelor institutiei, in limitele atributiilor stabilite prin fisa postului.

In exercitarea functiei, personalul are obligatia de a avea un comportament profesionist, precum si de a asigura, in conditiile legii, transparenta administrativa, pentru a castiga si a mentine increderea pacientilor in integritatea, impartialitatea si eficacitatea institutiei medicale.

ART. 12 Respectarea Constitutiei si a legilor

Angajatii au obligatia ca, prin actele si faptele lor, sa respecte Constitutia si legile tarii si sa actioneze pentru punerea in aplicare a dispozitiilor legale, in conformitate cu atributiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

Personalul trebuie sa se conformeze dispozitiilor legale privind drepturile /obligatiile ,datorate naturii functiilor detinute.

ART. 13 Loialitatea fata de institutia medicala

Personalul are obligatia de a apara cu loialitate prestigiul institutiei sanitare in care isi desfasoara activitatea, precum si de a se abtine de la orice act ori fapta care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

Angajatilor le este interzis:

- ✓ Sa exprime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea institutiei, cu politicile si strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
- ✓ Sa faca aprecieri in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care institutia are calitatea de parte, daca nu sunt abilitati in acest sens;
- ✓ Sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege;
- ✓ Sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile institutiei ori ale unor angajati, precum si ale pacientilor sau persoanelor juridice;
- ✓ Sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.

Prevederile de mai sus se aplica si dupa incetarea raportului de munca, pentru o perioada de 2 ani, daca dispozitiile din legi speciale nu prevad alte termene.

Prevederile prezentului Cod de Conduita si Deontologie Profesionala nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

ART. 14 Libertatea opiniilor

In indeplinirea atributiilor de serviciu, angajatii au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor spitalului.

In activitatea lor, angajatii au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale. In exprimarea opiniilor, personalul trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor cauzate de schimbul de pareri.

ART. 15 Activitatea publica

Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre persoanele desemnate in acest sens de conducatorul institutiei, in conditiile legii.

Angajatii desemnati sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de conducatorul institutiei. In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii pot participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al institutiei.

ART. 16 Activitatea politica

In exercitarea functiei detinute, ***personalului ii este interzis:***

- ✓ Sa participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- ✓ Sa furnizeze sprijin logistic candidatilor la functii de demnitate publica;

- ✓ Sa afiseze in cadrul institutiei insemne ori obiecte inscriptionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidatilor acestora.

ART. 17 Folosirea imaginii proprii spitalului

In considerarea functiei pe care o detine, personalul are obligatia de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii spitalului in actiuni publicitare pentru promovarea unei activitati comerciale, precum si in scopuri electorale.

ART. 18 Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei

In relatiile cu personalul din cadrul institutiei precum si cu persoanele fizice sau juridice, toti angajatii sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.

Personalul are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul institutiei, precum si persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin:

- ✓ intrebuintarea unor expresii jignitoare;
- ✓ dezvaluirea aspectelor vietii private;
- ✓ formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase.

Personalul trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor lor.

Personalul are obligatia sa respecte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii si a institutiei publice, prin: promovarea unor solutii coerente, conform principiului tratamentului nediferentiat, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt si prin eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspect.

ART. 19 Conduita in cadrul relatiilor internationale

Personalul care reprezinta institutia in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si institutiei publice pe care o reprezinta.

In relatiile cu reprezentantii altor state, angajatii au obligatia de a nu exprima opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale. In deplasarile inafara tarii, personalul este obligat sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si sa respecte legile si obiceiurile tarii gazda.

ART. 20 Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor

Angajatii nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de serviciu, afaceri sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea functiilor detinute ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

ART. 21 Procesul de luare a deciziilor

In procesul de luare a deciziilor, conducerea spitalului are obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamentat si impartial.

Angajatii au obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre institutia publica, ori de catre alti angajati, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

ART. 22 Obiectivitate in evaluare

In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul din subordine.

Personalul de conducere are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, excluzand orice forma de favoritism ori discriminare.

Personalul de conducere are obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevazute la art. 3.

ART. 23 Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute

Personalul are obligatia de a nu folosi atributiile functiei detinute in alte scopuri decat cele prevazute de lege.

Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, personalul nu poate urmari obtinerea de foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

Angajatii au obligatia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natura, din cadrul institutiei sau din afara acesteia, in considerarea functiei pe care o detin.

Angajatii au obligatia de a nu impune altor angajati sa se inscrie in organizatii sau asociatii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

ART. 24 Utilizarea resurselor publice

Personalul este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a statului si a unitatilor administrativ-teritoriale, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar.

Personalul are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand institutiei numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei detinute.

Personalul trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.

Este interzis personalului sa foloseasca timpul de lucru ori logistica institutiei pentru realizarea activitatilor in interes personal.

ART. 25 Limitarea participarii la achizitii, concesiuni sau inchirieri

Orice angajat poate achizitiona un bun aflat in proprietatea privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale, supus vanzarii in conditiile legii, cu exceptia urmatoarelor cazuri:

- ✓ cand a luat cunostinta, in cursul sau ca urmare a indeplinirii atributiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmeaza sa fie vandute;
- ✓ cand a participat, in exercitarea atributiilor de serviciu, la organizarea vanzarii bunului respectiv;
- ✓ cand poate influenta operatiunile de vanzare sau cand a obtinut informatii la care persoanele interesate de cumpararea bunului nu au avut acces.

Dispozitiile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si in cazul concesiunii sau inchirierii unui bun aflat in proprietatea publica ori privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale.

Angajatilor le este interzisa furnizarea informatiilor referitoare la bunurile proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrative teritoriale, supuse operatiunilor de vanzare, concesiune sau inchiriere, in alte conditii decat cele prevazute de lege.

CAPITOLUL III: COORDONAREA SI CONTROLUL APLICARII NORMELOR DE CONDUITA PROFESIONALA PENTRU PERSONALUL SPITALULUI

ART 26 Sesizarea conducerii spitalului

Poate fi accesata de orice persoana cu privire la:

- ✓ incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita de catre angajati;
- ✓ constrangerea sau amenintarea exercitata asupra angajatului pentru a-l determina sa incalce dispozitiile legale in vigoare ori sa le aplice necorespunzator.

Angajatii nu pot fi sanctionati sau prejudiciati in niciun fel pentru sesizarea cu buna credinta a organelor disciplinare competente, in conditiile legii.

Conducerea spitalului va verifica actele si faptele pentru care a fost sesizata, prin organul disciplinar competent investit cu solutionarea sesizarii, cu respectarea confidentialitatii privind identitatea persoanei care a facut sesizarea.

ART. 27 Solutionarea sesizarii

Rezultatele cercetarii actelor si faptelor depuse spre analiza si verificare organului competent, potrivit legii - comisii de disciplina si/sau Consiliul de etica al spitalului - vor fi consemnate intr-un raport scris in care va fi precizat explicit oricare din urmatoarele situatii:

- a. incalcare a codului de etica si deontologie profesionala,
- b. incalcare a normelor de conduita in relatia medic-asistenta,
- c. incalcare a normelor disciplinei in unitatea sanitara,
- d. incalcare a drepturilor pacientilor,
- e. orice alte situatii dupa caz.

Raportul rezultat in urma cercetarii, potrivit legii, va contine si masurile impuse de rezultatul cercetarii, in raport cu gravitatea abaterii, avandu-se in vedere urmatoarele:

- a. imprejurarile in care fapta a fost savarsita;
- b. gradul de vinovatie al angajatului;
- c. consecintele abaterii ;
- d. comportarea generala in serviciu a angajatului;
- e. eventualele sanctiuni disciplinare suferite anterior de catre angajatul.

In cazul in care comisia/consiliul competent investit cu solutionarea sesizarii, apreciaza ca gravitatea si complexitatea acuzelor aduse angajatului sunt de natura a afecta grav onoarea, prestigiul profesiei si moralitatea profesionala in randul corpului profesional din care face parte, in conformitate cu prevederile legilor si regulamentelor specifice profesiei, ale statutelor si ale codurilor etice si de deontologie profesionala poate propune transmiterea sesizarii in vederea cercetarii si solutionarii catre organismele de cercetare disciplinare organizate la nivelul organismelor profesionale.

Rezultatul cercetării actelor și faptelor depuse spre analiză și verificare organului disciplinar competent, potrivit legii, vor fi comunicate:

1. angajatului sau persoanei care a formulat sesizarea;
2. angajatului care face obiectul sesizării.

CAPITOLUL IV: ETICA SI DEONTOLOGIA MEDICILOR

ART. 28 Domeniul de aplicare și principii generale

Sanatatea omului este telul suprem al actului medical. Obligatia medicului consta in a apara sanatatea fizica si mentala a omului, in a usura suferinta, in respectul vietii si demnitatii persoanei umane, fara discriminari in functie de varsta, sex, rasa, etnie, religie, nationalitate, conditie sociala, ideologie politica sau orice alt motiv, in timp de pace, precum si in timp de razboi. Respectul datorat persoanei umane nu inceteaza nici dupa decesul acesteia.

In exercitarea profesiei sale, medicul acorda prioritate intereselor pacientului, care primeaza asupra oricaror alte interese, este obligat sa respecte drepturile fundamentale ale omului si principiile etice in domeniul biomedical.

Este interzis medicului, in exercitarea profesiei sale, sa impuna pacientului opiniile sale personale de orice natura ar fi acestea. Medicul nu trebuie sa inceteze niciodata, in decursul vietii sale profesionale, sa isi insuseasca achizitiile stiintei medicale, in scopul imbunatatirii cunostintelor sale medicale.

Medicul trebuie ca, in conformitate cu abilitatile si cunostintele sale, sa contribuie la informarea obiectiva a publicului si autoritatilor medicale in ceea ce priveste problemele medicale. Medicul care ofera informatii medicale in mass-media trebuie sa verifice modul in care afirmatiile sale sunt facute publice si sa ia atitudine in cazul denaturarii acestora.

ART. 29 Despre independenta profesionala a medicului si responsabilitate

Medicul are independenta profesionala absoluta, libertatea absoluta a prescriptiilor si actelor medicale pe care le considera necesare, in limitele competentei sale, si este raspunzator pentru acestea.

In cazul limitarii prin constrangeri administrative si/sau economice a independentei sale, medicul nu este raspunzator.

Medicul nu va garanta vindecarea afectiunii pentru care pacientul i s-a adresat. In activitatea medicala ce se desfasoara in echipa – sectii/compartimente de spital, proces de invatamant medical tip rezidentiat, raspunderea pentru actele medicale apartine sefului echipei, in limitele atributiilor administrative de coordonare, si medicului care efectueaza direct actul medical, in limitele competentei sale profesionale si rolului care i-a fost atribuit de seful echipei. In echipele interdisciplinare, seful echipei se considera a fi medicul din specialitatea in care s-a stabilit diagnosticul principal de internare, daca nu exista reglementari speciale care sa prevada altfel.

Delegarea totala sau partiala a obligatiilor proprii catre alte persoane, in lipsa evaluarii si controlului personal, constituie abatere deontologica.

Exprimarea consimtamantului informat al pacientului pentru tratament nu inlatura responsabilitatea medicului pentru eventualele greseli profesionale.

ART. 30 Secretul profesional

Este obligatoriu, cu exceptia situatiilor expres prevazute de lege. Face obiectul secretului profesional tot ceea ce medicul, in timpul exercitarii profesiei sale, a aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a bolnavului, a familiei, a apartinatorilor, precum si probleme de diagnostic, prognostic, tratament, diverse circumstante in legatura cu boala. Secretul profesional persista si dupa terminarea tratamentului sau decesul pacientului. Secretul profesional trebuie pastrat si fata de apartinatori, daca pacientul nu doreste altfel.

In comunicari stiintifice, cazurile vor fi in asa fel prezentate incat identitatea bolnavului sa nu poata fi recunoscuta. In cazul in care nu este contrar intereselor pacientului, medicul curant va permite accesul mass-media la informatii numai cu acceptul acestuia.

Conducerea unitatii medicale, prin directorul medical este obligata sa ia toate masurile in asa fel incat accesul mass-media la pacient sa se faca numai cu acceptul medicului curant si al acestuia.

Acordarea de informatii cu privire la un anumit caz se poate face numai cu acordul pacientului, al medicului curant si al conducerii spitalului. Evidentele medicale trebuie pastrate ca materiale secrete profesionale.

ART. 31 Reguli generale de comportament in activitatea medicala

Medicul nu poate trata un pacient fara a-l examina medical in prealabil, personal. Numai in cazuri exceptionale, de urgenta sau in cazuri de forta majora (locuri inaccesibile) se vor da indicatii de tratament prin mijloace de telecomunicatii. Medicul poate executa o activitate medicala doar daca are pregatire si practica suficienta pentru aceasta. Aceasta prevedere nu se aplica in cazuri de urgenta vitala, care nu poate fi rezolvata altfel.

Medicul poate utiliza numai aparate de diagnostic sau tratament autorizate si pentru manuirea carora are pregatire ori suficienta practica. Daca in urma examinarii sau in cursul tratamentului medicul considera ca nu are suficiente cunostinte ori experienta pentru a asigura o asistenta corespunzatoare, va solicita un consult, prin orice mijloace, cu alti specialisti sau va indruma bolnavul catre acestia. In caz de pericol de moarte iminent, medicul va ramane langa pacient atat timp cat este nevoie de ajutorul lui profesional. Pacientul nevindecabil va fi tratat cu aceeasi grija si aceeasi atentie ca si cel care are sanse de vindecare.

Medicul va informa pacientul asupra bolii acestuia, tratamentului necesar si a sanselor de insanatosire.

Medicul va evita sa trezeasca prin comportamentul lui imaginea unei boli mai grave decat este ea in realitate. Medicul va pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale ale bolnavului, exprimandu-si parerea numai daca este solicitat si numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii bolnavului. Medicul nu trebuie sa se implice in problemele legate de interesele materiale din familia bolnavului.

ART. 32 Obligativitatea acordarii asistentei medicale

Medicul care se gaseste in prezenta unui bolnav sau ranit in pericol are obligatia sa ii acorde asistenta la nivelul posibilitatilor momentului si locului ori sa se asigure ca cel in cauza primeste ingrijirile necesare.

In caz de calamitati naturale sau accidentari in masa, medicul este obligat sa raspunda la chemare, chiar sa isi ofere de bunavoie serviciile medicale imediat ce a luat cunostinta despre eveniment.

Medicul poate refuza acordarea de îngrijiri de sănătate din motive personale sau profesionale temeinice, îndrumând pacientul spre alte surse de îngrijire medicală, cu excepția situațiilor de urgență. Medicul este obligat să pună la dispoziție medicului, care preia pacientul toate informațiile medicale referitoare la caz.

ART. 33 Intretinerea și folosirea cunoștințelor profesionale

Prin Educația Medicală Continua Medicii au datoria de a-și perfecționa continuu cunoștințele profesionale.

În folosirea unor metode terapeutice noi trebuie să primeze interesul pacientului, iar acestea nu pot fi utilizate decât după evaluarea raportului risc-beneficiu.

ART. 34 Integritatea și imaginea medicului

Medicul trebuie să fie model de comportament etico-profesional, contribuind la creșterea nivelului său profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiei medicale pentru a merita stima și încrederea pacienților și a colaboratorilor.

Medicul nu trebuie să se folosească de un mandat electoral, o funcție administrativă sau de alte autorități pentru a-și crește clientela.

Medicul poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregătirii sale profesionale.

Medicul nu poate face reclama unor medicamente sau bunuri medicale de consum. Menționarea denumirii unor medicamente sau bunuri medicale în cuprinsul unor articole, cărți, făcută în scop științific, nu se consideră reclama.

Medicul nu trebuie să facă propagandă în mediile nemedicale sau chiar medicale unor procedee de diagnostic ori tratament insuficient probate, fără să sublinieze și rezervele ce se impun. Este contrară eticii înțelegerea dintre doi medici, între medic și farmacist sau între medic și un cadru auxiliar pentru obținerea de avantaje materiale. Este interzisă implicarea medicului practician în distribuirea unor remedii, aparate, materiale sanitare sau produse medicamentoase autorizate ori neautorizate.

Este interzisă practicarea de către medic a unor activități care dezonorează profesia medicală. Orice medic trebuie să se abțină, chiar și înafara vieții profesionale, de la acte de natură să ducă la desconsiderarea acesteia.

Medicul nu poate fi obligat să își exercite profesia în condiții ce ar putea compromite calitatea îngrijirilor medicale și a actelor sale profesionale, cu excepția urgențelor medico-chirurgicale vitale.

Medicul nu poate propune sau aplica pacientului ca benefice ori lipsite de riscuri remedii sau procedee iluzorii ori insuficient probate. Orice practică nestiințifică este interzisă.

Este interzisă acordarea de facilități, colaborarea sau sprijinirea oricărei persoane care practică ilegal medicina. Medicul are obligația de a sesiza existența unor astfel de situații colegiului teritorial al medicilor.

ART. 35 Indatoriri față de bolnavi . Respectarea drepturilor persoanei

Medicul trebuie să respecte dreptul persoanei în privința opțiunii libere asupra medicului său curant și chiar să faciliteze această posibilitate. Un medic care este solicitat ori are obligația să examineze o persoană privată de libertate ori să dea îngrijiri în mediu carceral nu poate nici direct, nici

indirect, fie si numai prin simpla prezenta, sa cautioneze sau sa favorizeze atingerea integritatii fizice ori psihice a vreunui detinut, inclusiv a demnitatii acestuia.

Daca medicul constata ca persoana privata de libertate a suportat maltratari, are obligatia sa informeze autoritatea judiciara.

Relatia cu pacientul : Exercițarea profesiei medicale nu trebuie facuta impersonal, ci incercand stabilirea unei relatii umane cu pacientul, pentru ca, la nevoie, compasiunea din partea medicului sa nu para un act formal. Este interzis ca medicul curant sa intretina relatii sexuale cu pacientii sai sau sa-i supuna pe acestia unor acte degradante pentru fiinta umana. Medicul trebuie sa dea dovada de diligența maxima in stabilirea diagnosticului, tratamentului adecvat si in evitarea complicatiilor previzibile la pacientul aflat in ingrijirea sa.

Prescriptiile medicale trebuie formulate cat mai clar, medicul asigurandu-se ca a fost inteles complet de catre bolnav si anturajul acestuia, mergand pana la incercarea de a supraveghea executarea tratamentului.

Din momentul in care a raspuns unei solicitari, medicul este automat angajat moral sa asigure bolnavului in cauza ingrijiri constiincioase si devotate, inclusiv prin trimiterea pacientului la o unitate medicala sau la un specialist cu competente superioare.

Medicul curant are obligatia de a face toate demersurile medicale pentru a facilita pacientului sau obtinerea drepturilor sale ce decurg din starea de boala.

Consimțamantul : Pentru orice interventie medicala diagnostica sau terapeutica este necesar consimțamantul informat al pacientului ce va fi exprimat in conditiile legii. Consimțamantul va fi dat dupa informarea pacientului asupra diagnosticului, prognosticului, alternativelor terapeutice, cu riscurile si beneficiile acestora.

Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opresca o interventie medicala asumandu-si in scris decizia sa, consecintele refuzului sau ale opririi actelor medicale vor fi explicate pacientului.

Cand pacientul nu isi poate exprima vointa dar este necesara o interventie medicala de urgenta personalul medical are dreptul sa deduca acordul pacientului dintr-o exprimare anterioara a vointei acestuia.

In cazul in care pacientul necesita o interventie medicala de urgenta, consimțamantul reprezentantului legal nu mai este necesar.

In cazul in care se cere consimțamantul reprezentantului legal, pacientul trebuie sa fie implicat in procesul de luare de decizie atat cat permite capacitatea lui de intelegere.

Consimțamantul pacientului este obligatoriu pentru recoltarea, pastrarea folosire tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, in vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord.

In situatia pacientilor minori, consimțamantul va apartine reprezentantilor legali.

Daca medicul curant apreciaza ca decizia reprezentantului legal nu este in interesul pacientului, se constituie o Comisie de arbitraj de specialitate, pentru a evalua cazul si a lua decizia. Comisia de arbitraj este constituita din 3 membrii pentru pacientii internati in spital si din 2 medici pentru pacientii din ambulator.

In situatii de urgenta, cand este pusa in pericol viata pacientului, iar acesta nu isi poate exprima vointa si rudele sau reprezentantii legali nu pot fi contactati, consimțamantul este implicit, iar medicul

va face tot ceea ce este posibil pentru salvarea acestuia, urmand ca informarea acestuia sa se faca ulterior.

Prognosticul grav va fi impartasit pacientului cu prudenta si tact, tinandu-se cont de starea psihica a acestuia. Prognosticul va fi dezvaluit si familiei doar daca pacientul consimte la aceasta. In cazul in care se considera ca dezvaluirea prognosticului va dauna pacientului sau atunci cand acesta nu doreste sa afle, prognosticul poate fi dezvaluit familiei.

ART. 36 Probleme ale ingrijirii minorilor

Medicul trebuie sa fie aparatorul intereselor medicale ale copilului bolnav atunci cand apreciaza ca starea de sanatate a copilului nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata de anturaj.

Daca medicul apreciaza ca un minor este victima unei agresiuni sau privatiuni, are obligatia de a-l proteja uzand de prudenta si anuntand autoritatile competente.

ART. 37 Eliberarea de documente medicale

Este interzisa eliberarea pentru bolnav a unor certificate sau a unor rapoarte tendentioase. Orice act medical va oglindi realitatea obiectiva. Medicul poate emite certificate, atestate si documente permise de lege, pe baza propriilor sale constatari si a examenelor necesare in acest scop. Documentele medicale vor respecta forma prevazuta de lege. Documentele medicale nu trebuie sa contina mai multe date decat este necesar scopului pentru care acestea sunt intocmite si eliberate.

Persoana la care se refera documentul medical emis are dreptul de a fi informata cu privire la continutul acestuia.

ART. 38 Indatoriri fata de comunitate

Medicul chemat intr-o familie ori colectivitate trebuie sa se ingrijeasca de respectarea regulilor de igiena si de profilaxie. El va semnala bolnavului si anturajului responsabilitatea ce revine acestora fata de ei insisi, dar si fata de comunitate si colectivitate. Medicul are obligatia morala de a aduce la cunostinta organelor competente orice situatie de care afla si care reprezinta un pericol pentru sanatate publica.

ART. 39 Relatiile medicului cu colegii si colaboratorii. Confraternitatea.

Medicul va trebui sa isi trateze confratii asa cum ar dori el insusi sa fie tratat de ei. In baza spiritului de corp profesional, medicii isi datoreaza asistenta morala. Schimbul de informatii intre medici privind pacientii trebuie sa se faca obiectiv si in timp util, in asa fel incat asistenta medicala a pacientilor sa fie optima.

Daca un medic are neintelegeri cu un confrate, trebuie sa prevaleze concilierea potrivit Statutului Colegiului Medicilor din Romania.

Este interzisa raspandirea de comentarii ce ar putea sa prejudicieze reputatia profesionala a unui confrate. Medicii trebuie sa ia apararea unui confrate atacat pe nedrept.

Constituie incalcare a regulilor etice blamarea si defaimarea colegilor (critica pregatirii sau activitatii lor medicale) in fata bolnavilor, apartinatorilor, a personalului sanitar etc., precum si orice expresie sau act capabil sa zdruncine increderea in medicul curant si autoritatea acestuia. Atunci cand un medic ia cunostinta despre greseli etice sau profesionale care aduc atingere imaginii profesiei, comise de

catre un coleg, trebuie sa ia atitudine cu tact, incercand sa discute problema cu confratele in cauza. Daca aceasta nu da rezultate, medicul are obligatia sa discute cazul in cadrul Colegiului Medicilor din Romania, inainte de a se adresa altor autoritati competente.

ART. 40 Consultul medical

Ori de cate ori medicul considera necesar sa ceara parerea unui coleg pentru elucidarea diagnosticului, formularea planului terapeutic sau a indicatiei unei interventii, acesta va propune, de acord cu bolnavul sau apartinatorii lui si tinand cont de preferintele acestuia, un consult cu alti confrati.

Consultul este organizat de medicul curant si este recomandabil ca medicii chemati pentru consult sa examineze bolnavul in prezenta medicului curant. Apoi medicii se retrag pentru a discuta cazul. Dupa ce au cazut de acord, medicul curant comunica bolnavului sau apartinatorului rezultatul consultului. Daca exista divergente de pareri, se va proceda, dupa caz, la completarea examenilor, internarea in spital, largirea consultului prin invitarea altor specialisti etc. In consultul medical se va pastra o atmosfera de stima si respect reciproc, nu se va manifesta superioritate fata de medicul curant.

Discutia cazului si observatiile critice nu se vor face in fata bolnavului sau a altor persoane straine, chiar daca este vorba de medici subordonati. Un medic care a fost chemat pentru un consult nu trebuie sa revada ulterior pacientul din proprie initiativa si fara aprobarea medicului curant.

In cazul colaborarii mai multor medici pentru examinarea sau tratamentul aceluiasi pacient, fiecare practician isi asuma responsabilitatea personal. Este interzis transferul de sarcini si responsabilitati privind indicatiile de investigatii, prescrierea de medicamente sau concedii medicale catre alti medici care nu au participat la consultul medical.

Daca in urma unui consult avizul celor chemati difera fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat. Medicul curant este liber sa se retraga daca parerea medicilor chemati la consult prevaleaza in opinia ului sau a anturajului acestuia. Pacientul aflat in tratamentul unui coleg poate fi asistat de orice alt coleg, pentru probleme, incidente urgente, cu informarea prealabila sau ulterioara a medicului.

Pacientul internat are dreptul si la servicii medicale acordate de catre un medic acreditat din afara spitalului

Daca propunerea pentru un consult medical vine din partea pacientului sau a anturajului acestuia, medicul are obligatia organizarii modalitatii de consult. In cazul in care medicul curant nu este de acord, se poate retrage fara explicatii. In urma consultului se va redacta un document semnat de participanti. Daca documentul nu este redactat, se considera ca participanti la consult sustin punctul de vedere al medicului curant.

ART. 41 Raporturi cu alti profesionisti din domeniul medical

Medicii vor avea raporturi bune, in interesul lor, cu ceilalti profesionisti din domeniul medical.

ART. 42 Exerciitiul medicinei de expertiza judiciara

Subiectul va fi informat in prealabil despre sensul examinarii, de catre expertul care nu a avut niciodata nicio relatie de un gen oarecare cu cel expertizat, ceea ce i-ar putea influenta rationamentele, altfel expertul are obligatia de a se recuza, informand forurile competente cu privire la motivele recuzarii.

Expertizatul il poate recuza pe expert, acesta trebuind sa se supuna dorintei expertizatului.

Raportul final nu va contine decat elemente de raspuns la chestiunile puse in decizia de numire a expertului. In rest, expertul este supus secretului profesional.

ART. 43 Atentarea la viata si integritatea fizica a bolnavului. Eutanasia

Medicul trebuie sa incerce reducerea suferintei bolnavului incurabil, asigurand demnitatea muribundului.

Se interzice cu desavarsire eutanasia, adica utilizarea unor substante sau mijloace in scopul de a provoca decesul unui bolnav, indiferent de gravitatea si prognosticul bolii, chiar daca a fost cerut insistent de un bolnav perfect constient. Medicul nu va asista sau indemna la sinucideri ori autovatamari prin sfaturi, recomandari, imprumutarea de instrumente, oferirea de mijloace. Medicul va refuza orice explicatie sau ajutor in acest sens. Nicio mutilare nu poate fi practicata fara o justificare medicala evidenta, serios documentata si fara consimtamantul informat al pacientului, cu exceptia situatiilor de urgenta cu risc vital.

Prin actele sale profesionale de investigare sau terapeutice, medicul nu trebuie sa supuna pacientul niciunui risc nejustificat, chiar daca exista cererea expresa a acestuia din urma.

Intreruperea de sarcina poate fi practicata in cazurile si in conditiile prevazute de lege. Orice medic este liber sa refuze fara explicatii cererea de intrerupere voluntara a sarcinii.

CAPITOLUL V: ETICA SI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI

ART. 44 Principii generale

Principiile fundamentale in baza carora se exercita profesia de farmacist sunt urmatoarele:

- ✓ exercitarea profesiei se face exclusiv in respectul fata de viata si de persoana umana;
- ✓ in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;
- ✓ respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;
- ✓ colaborarea ori de cate ori este cazul cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului;
- ✓ adoptarea unui rol activ fata de informarea si educatia sanitara a publicului, precum si fata de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicatiei si a altor flageluri;
- ✓ acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai inalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel inalt de competenta stiintifica, aptitudini practice si performante profesionale, in concordanta cu progresele stiintelor si practicii farmaceutice;
- ✓ in exercitarea profesiei farmacistii trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- ✓ farmacistii trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in niciun fel profesia de farmacist sau sa submineze increderea publica in aceasta. In situatiile in care in rezolvarea unei probleme alegerea solutiei nu este prevazuta in normele legale, farmacistul trebuie sa ia o decizie in concordanta cu etica profesiei si sa isi asume responsabilitatea.

Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat sa isi pastreze libertatea si independenta profesionala conform juramantului profesiei.

Colegiul Farmacistilor din Romania garanteaza mentinerea standardelor profesionale la cel mai inalt nivel posibil, in scopul ocrotirii sanatatii publice, prin supravegherea respectarii de catre farmacisti a indatoririlor profesionale si a eticii profesionale, precum si prin apararea independentei, onoarei si demnitatii profesionale.

ART. 45 Responsabilitatea personala si independenta farmacistilor

In vederea indeplinirii atributiilor, farmacistul, in timpul exercitarii actului profesional, este obligat sa respecte urmatoarele reguli:

- ✓ sa isi exercite profesia in conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevazute de regulile de buna practica din domeniul sau de activitate;
- ✓ sa isi indeplineasca indatoririle profesionale cu competenta, in termenele stabilite;
- ✓ sa profeseze doar in acele posturi in care i se permite sa isi respecte indatoririle esentiale ca farmacist, libertatea de decizie si independenta profesionala;
- ✓ sa accepte acele posturi pentru care are competenta si disponibilitatea necesare pentru a indeplini cu succes indatoririle profesionale.

In acest sens trebuie sa se informeze asupra:

- ✓ specificului activitatii, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiei la standardele necesare;
- ✓ sa isi indeplineasca personal atributiile si la nevoie sa delege o persoana competenta autorizata pentru indeplinirea anumitor activitati profesionale, asumandu-si raspunderea;
- ✓ sa informeze imediat o persoana responsabila in cazul in care nu isi poate indeplini indatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp masuri de remediere;
- ✓ sa raporteze medicului prescriptor sau autoritatilor competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, in scopul optimizarii tratamentelor;
- ✓ sa se abtina sa critice sau sa condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apeleaza la serviciile sale;
- ✓ sa acorde servicii in mod egal pentru toti pacientii, fara discriminare, in ordinea solicitarii acestora, cu exceptia situatiilor de urgenta;
- ✓ sa se asigure ca serviciile sale au fost percepute si intelese corect de pacient, incurajandu-l sa participe activ la reusita tratamentului;
- ✓ sa nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care ii intra in atributii, conform legii.

Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului. Inainte de a-si asuma o functie de conducere, farmacistul trebuie sa se autoevalueze si sa se asigure ca este capabil sa indeplineasca toate responsabilitatile acestei functii.

ART. 46 In exercitarea functiei, farmacistul-sef are urmatoarele obligatii:

- ✓ sa se informeze asupra tuturor aspectelor si cerintelor legate de functia pe care o indeplineste;
- ✓ sa se asigure ca toti membrii personalului aflat in subordinea sa sunt informati asupra atributiilor profesionale pe care trebuie sa le indeplineasca;
- ✓ sa transmita instructiunile clar pentru a impiedica orice risc de eroare; in masura posibilitatilor, el va transmite in scris proceduri standard de operare;
- ✓ sa se asigure ca membrii personalului aflat in subordinea sa isi indeplinesc atributiile in conformitate cu prevederile legale, dar si cu competenta si aptitudinile personale;

- ✓ sa respecte independenta profesionala a farmacistilor din subordine;
- ✓ sa se asigure ca echipamentele, localul si utilitatile de la locul de munca sunt mentinute la standardele acceptate pentru desfasurarea in bune conditii a activitatilor profesionale;
- ✓ sa se asigure ca toate activitatile profesionale desfasurate sub controlul sau, precum si cele exercitate de el personal sunt supuse asigurarii de raspundere profesionala;
- ✓ sa se asigure ca toate masurile privind pastrarea confidentialitatii sunt efective;
- ✓ sa notifice colegiului pe raza caruia isi desfasoara activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa;
- ✓ sa accepte, in masura posibilitatilor, elevi si studenti pentru indeplinirea stagiului de practica in farmacia pe care o conduce.

ART. 47 Competenta profesionala

Farmacistul trebuie sa isi asigure si sa isi mentina la un inalt nivel pregatirea profesionala, prin actualizarea permanenta a cunostintelor in aria sa profesionala, in scopul indeplinirii atributiilor cu competenta necesara.

In vederea actualizarii permanente a cunostintelor profesionale, farmacistul este obligat:

- ✓ sa isi planifice si sa participe la formele de pregatire profesionala organizate sau acreditate de Colegiul Farmacistilor din Romania;
- ✓ sa evalueze si sa aplice in practica curenta cunostintele actualizate permanent;
- ✓ sa ateste cu documente doveditoare pregatirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesionala acceptate, atunci cand acest lucru ii este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este inregistrat.

ART. 48 Confidentialitatea

Farmacistul are datoria de a respecta si proteja informatia profesionala. Farmacistul trebuie sa respecte si sa protejeze confidentialitatea informatiilor referitoare la pacienti, obtinute in cursul activitatilor profesionale.

Informatii pot fi dezvaluite in urmatoarele cazuri:

- ✓ cand pacientul si-a dat consimtamantul scris;
- ✓ cand tutorele pacientului a consimtit in scris, daca varsta lui sau starea sa de sanatate nu permite aceasta;
- ✓ cand este necesar pentru a preveni afectari majore sau punerea in pericol a sanatatii pacientului, a unei terte persoane sau a publicului in general;
- ✓ stabilirea vinovatiei in cazul savarsirii unor infractiuni, la solicitarea instantei de judecata;
- ✓ in alte situatii prevazute de lege.

Farmacistul nu trebuie sa dezvaluie, decat cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informatie referitoare la practica prescrierii acestuia.

Farmacistul trebuie sa protejeze informatia profesionala interna, respectand urmatoarele reguli:

- ✓ sa nu permita accesul tertilor la informatii privind activitatea unitatii in care isi desfasoara activitatea, decat cu acordul scris al angajatorului sau in alte situatii prevazute de lege;

- ✓ sa respecte cerintele legale de protectie a informatiilor privind acumularea si utilizarea acestora;
- ✓ farmacistii isi acorda ajutor reciproc si consultanta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- ✓ farmacistii isi rezolva singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; daca nu reusesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;
- ✓ farmacistul trebuie sa isi trateze toti colaboratorii cu respect, bunavointa si colegialitate;
- ✓ farmacistul trebuie sa dovedeasca in orice imprejurare solidaritate fata de colegii sai si loialitate fata de corpul profesional si profesia de farmacist, in interesul pacientului si al publicului in general;
- ✓ farmacistul trebuie sa colaboreze cu medicul si cu alti membri ai echipei de sanatate.

In acest sens:

- ✓ farmacistul colaboreaza activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, in parametrii optimi si in interesul acestuia;
- ✓ in colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abtine de la orice intelegere in scop material sau de alta natura care ar avea drept rezultat incalcarea dreptului pacientului;
- ✓ farmacistul trebuie sa se abtina de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnitatii si imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neincredere pacientului.

ART. 49 Concurenta neloiala

Farmacistul nu trebuie sa utilizeze mijloacele concurentei neloiale in vederea obtinerii unor avantaje materiale sau de alta natura. Se considera a fi practici neloiale, fara a fi limitative, urmatoarele activitati:

- ✓ atragerea pacientilor prin oferirea de avantaje materiale sau reclama mincinoasa;
- ✓ folosirea de functia detinuta pentru atragerea de pacienti. Este sanctionabila denuntarea nejustificata si in scop concurential a colegilor.

ART. 50 Publicitatea

Orice informatie furnizata publicului de catre farmacist in legatura cu serviciile de sanatate oferite trebuie sa fie corecta, decenta, legala si onesta. Orice informatie si material promotional cu privire la serviciile profesionale trebuie sa fie in concordanta cu rolul farmacistului in promovarea sanatatii si sa permita pacientului sa decida independent asupra solicitarii serviciului respectiv.

In scopul promovarii unor servicii proprii, farmacistii trebuie sa se abtina de la a defaima serviciile profesionale ale altor confrati. Farmacistul trebuie sa se abtina de la orice procedee sau mijloace contrare demnitatii profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-si alege singur farmacistul. Pe tot timpul exercitarii profesiei, farmacistul trebuie sa se asigure ca actiunile de promovare a medicamentelor, in care este implicat sau care au loc in unitatile in care el lucreaza, sunt in conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor. Farmacistul se va asigura ca promovarea medicamentelor nu implica obligarea pacientului de a cumpara sau de a primi medicamente nedorite sau in exces, in locul celor dorite sau impreuna cu acestea.

ART. 51 Servicii farmaceutice de urgenta

Pentru asigurarea continuitatii asistentei cu medicamente a pacientilor, farmacistii trebuie sa furnizeze, in conditiile legii, servicii farmaceutice de urgenta.

Furnizarea serviciilor farmaceutice de urgenta se va face cu respectarea urmatoarelor principii:

- a. farmacistul va utiliza toate cunostintele sale profesionale pentru a veni in sprijinul pacientului;
- b. pentru a realiza un serviciu de calitate, farmacistul va solicita medicului curant al pacientului toate informatiile legate de urgenta cererii sale, respectiv medicatia curenta, existenta altor afectiuni sau alergii, precum si alte aspecte relevante;
- c. decizia farmacistului va fi luata avandu-se in vedere si afectiunea pentru care se solicita medicamentul, grupa terapeutică din care face parte medicamentul, efectele adverse si contraindicatiile;
- d. medicamentele psihotrope si stupefiante nu fac obiectul serviciilor farmaceutice de urgenta. Pentru a realiza in conditii bune serviciile farmaceutice de urgenta, farmacistul este obligat sa acorde primul ajutor, in limita competentelor sale, si sa solicite interventia serviciilor specializate, informand asupra masurilor luate din proprie initiativa.

ART. 52 Incompatibilitati

Se recunoaste ca activitate profesionala activitatea desfasurata in mod legal de farmacist in cadrul unui sau mai multe dintre domeniile urmatoare:

- a. prepararea formelor farmaceutice ale medicamentelor;
- b. fabricarea si controlul medicamentelor;
- c. controlul medicamentelor intr-un laborator pentru controlul medicamentelor;
- d. depozitarea, conservarea si distribuirea medicamentelor ;
- e. prepararea, controlul, depozitarea si distributia medicamentelor in farmacii deschise publicului;
- f. prepararea, controlul, depozitarea si eliberarea medicamentelor din farmaciile de spital;
- g. acordarea de informatii si consultanta privind medicamentele.

Farmacistul, in conformitate cu pregătirea sa universitara, este competent sa exercite si alte activitati profesionale, precum:

- a. colaborare cu medicul pentru stabilirea si urmarirea terapiei pacientului;
- b. farmacovigilenta;
- c. prepararea, controlul, depozitarea, conservarea si conservarea medicamentelor, dispozitivelor medicale, substantelor farmaceutice active si auxiliare;
- d. management farmaceutic.

In toate activitatile mentionate farmacistul are deplina raspundere si drept de decizie.

Exercitarea profesiei de farmacist este incompatibila cu:

- ✓ exercitarea concomitenta a profesiei de medic;
- ✓ starea de sanatate fizica sau psihica necorespunzatoare pentru exercitarea profesiei de farmacist;
- ✓ comerciant persoana fizica;
- ✓ exercitarea unor activitati contrare legii sau bunelor moravuri;

- ✓ calitatea de lucrator comercial sau agent comercial;

ART. 53 Dispozitii finale

Farmacistul raspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor si regulamentelor profesionale, a Codului deontologie al farmacistului si a regulilor de buna practica profesionala, a Statutului Colegiului Farmacistilor din Romania, pentru nerespectarea deciziilor adoptate de organele de conducere ale Colegiului Farmacistilor din Romania, precum si pentru orice fapte savarsite in legatura cu profesia sau in afara acesteia, care sunt de natura sa prejudicieze onoarea si prestigiul profesiei sau ale Colegiului Farmacistilor din Romania. Orice comportament in exercitarea profesiei care incalca principiile prezentului cod poate face obiectul unei reclamatii privind incalcarea eticii profesionale de catre farmacist.

CAPITOLUL VI: ETICA SI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI, BIOLOGULUI SI CHIMISTULUI

ART. 54 Dispozitii generale

Continutul si caracteristicile activitatii biochimistului, biologului si chimistului sunt:

- ✓ efectuarea de investigatii de laborator conform pregatirii si specializarii;
- ✓ participarea la programe de control privind starea de sanatate a populatiei;
- ✓ participarea, impreuna cu alte categorii de personal, la protejarea mediului ambiant.

ART. 55 Responsabilitatea personala

In exercitarea profesiei, biochimistul, biologul si chimistul din sistemul sanitar respecta demnitatea fiintei umane si principiile eticii, dand dovada de responsabilitate profesionala si morala, actionand intotdeauna in interesul pacientului, al familiei lui si al comunitatii. Biochimistul, biologul si chimistul din sistemul sanitar sunt obligati sa pastreze secretul profesional.

Litigiile sau abaterile de la etica profesionala se analizeaza si masurile se iau, dupa caz, de catre seful echipei medicale sau de conducerea spitalului ori de catre Colegiul Medicilor din Romania, impreuna cu Ordinul Biochimistilor, Biologilor si Chimistilor, potrivit Codului de etica si deontologie profesionala a biochimistilor, biologilor si chimistilor din sistemul sanitar.

ART. 56 Calitate si excelenta

Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, chimist si biochimist) pune cunostintele sale in ceea ce priveste capacitatea de diagnostic de laborator (inclusiv indicatia pentru analize, fiabilitatea rezultatelor si interpretarea rezultatelor) in slujba serviciului de diagnostic, tratament si prevenire a bolilor omului.

ART. 57 Dezvoltarea profesionala continua

Pentru a-si indeplini indatoririle in mod optim si in conformitate cu ceea ce este considerat de buna practica in profesia sa si avand in vedere legile tarii, specialistul in Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie:

- a) sa mentina si sa dezvolte competenta sa la cel mai inalt nivel de calitate in toate domeniile relevante (stiintifice si practice) cu privire la evolutiile de ingrijire a sanatatii,

in general, si chimie clinica si medicina de laborator, in special, prin participarea in mod regulat la cursuri de formare relevante si alte programe de pregatire si dezvoltare profesionala continua, pe intreaga durata a activitatii profesionale si in timpul exercitarii profesiei sale;

- b) sa accepte sarcini/misiuni numai in domeniul sau de competenta; dincolo de aceste limite, el va lucra in colaborare cu expertii corespunzatori;
- c) sa se informeze continuu asupra codurilor legale de practica, care afecteaza munca lui. Specialistul in chimie clinica si medicina de laborator trebuie sa-si mentina angajamentul la profesia sa din domeniul chimiei clinice si medicinei de laborator, acela de a lua parte la activitatile societatilor sale stiintifice, in special ale celor care promoveaza profesia si contribuie la fonnarea continua a membrilor lor.

ART. 58 Onestitate si integritate

Integritatea profesionala si onestitatea intelectuala a Specialistului in Chimie clinica si medicina de laborator sunt o garantie a impartialitatii sale de analiza, judecata si decizie. Specialistul in chimie clinica si medicina de laborator, trebuie sa evite in orice moment, inselaciunea in ceea ce priveste cunostintele sale profesionale si stiintifice, cum ar fi fraudarea, tainuirea, omisiunea necorespunzatoare a informatiilor precum si exprimarea opiniilor incorecte sau care induce in eroare in activitatea clinica.

Specialistul in chimie clinica si medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) nu va accepta nici o obligatie care-l aduce in conflict cu independenta sa profesionala. in special, acesta se angajeaza :

- a. de a nu solicita sau accepta cadouri, avantaje pecuniare sau beneficii din industria medicamentelor sau diagnostic;
- b. de a nu solicita sau accepta sponsorizari de la promotiile de vanzare pentru simpozioane sau congrese;
- c. sa nu accepte sprijin financiar din partea industriei, direct sau indirect, altul decat pentru evenimente cu scopuri pur profesionale si stiintifice.

ART. 59 Relatii care se stabilesc in exercitarea profesiei de biochimist, biolog si chimist din sistemul sanitar

Specialistul in chimie clinica si medicina de laborator (biolog, chimist si biochimist) actioneaza in permanenta cu cinste si integritate in relatiile sale cu pacientii si alte persoane, inclusiv colegii din domeniul profesional si nu trebuie sa se angajeze in nicio activitate sau comportament care ar putea discredita profesia sau a submina increderea publica in profesie. El nu trebuie sa abuzeze de pozitia sa profesionala pentru a stabili relatii nepotrivite cu pacientii, pentru a-i convinge sa dea sau imprumuta bani sau beneficii, pentru a recomanda tratamente sau investigatii care nu sunt in interesul superior al pacientului, sau de a nu recomanda sau efectua investigatii sau tratamente medicale care nu intra in sfera sa de competenta. El trebuie sa raporteze angajatorilor sau organismelor de reglementare cazurile in care el considera ca un coleg din sanatate are un comportament inadecvat sau performanta lui este o amenintare la adresa sanatatii unui pacient. Activitatea biochimistului, biologului si chimistului din sistemul sanitar se desfasoara individual sau in cadrul unor colective mixte. Biochimistul, biologul si chimistul din sistemul sanitar colaboreaza cu medicul si recunoaste rolul coordonator al acestuia, precum si cu ceilalti membri ai colectivului, participand la mentinerea relatiilor amiabile in cadrul

acestua si contribuind la asigurarea calitatii actului medical. Membrii Ordinului Biochimistilor, Biologilor si Chimistilor in sistemul sanitar din Romania sunt obligati sa aplice parafa cuprinzand numele, prenumele, gradul si specialitatea pe toate buletinele pentru analizele pe care le efectueaza. Relatiile dintre biochimisti, biologi si chimisti din sistemul sanitar se bazeaza pe corectitudine, colaborare, respect reciproc si solidaritate profesionala, potrivit Codului de etica si deontologie profesionala a acestora.

ART. 60 Independenta si impartialitatea

Specialistul in chimie clinica si medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa-si exercite judecata profesionala in cadrul responsabilitatilor sale impartial si obiectiv, dupa luarea in considerare a tuturor circumstantelor relevante, in interesul pacientului sau, fara presiuni din surse externe sau conflicte de interese. Specialistul in chimie clinica si medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) va servi fiecare pacient in parte la cele mai inalte standarde ale capacitatii profesionale.

ART. 61 Confidentialitatea

Specialistul in chimie clinica si medicina de laborator, fara a aduce atingere legislatiei privind viata privata, este obligat sa respecte confidentialitatea informatiilor obtinute de catre acesta in activitatea sa profesionala. Specialistul in chimie clinica si medicina de laborator trebuie sa nu utilizeze abuziv aceste informatii. El se va asigura ca informatiile despre un pacient nu sunt divulgate altor persoane decat in anumite situatii, ca de exemplu altor profesionisti de sanatate implicati in ingrijirea pacientului, si, acolo unde este posibil, cu consimtamantul informat al acestuia.

ART. 62 Conflictul cu convingerile morale si etice

Specialistul in chimie clinica si medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) nu este obligat sa ofere un serviciu profesional daca acesta este in conflict cu propriile convingeri morale sau religioase, dar trebuie sa respecte convingerile morale, religioase si culturale ale pacientilor. El trebuie sa asigure un acces echitabil la serviciile sale tuturor celor care au dreptul sa le foloseasca.

ART. 63 Delegarea si supravegherea

Ca sef si/sau membru al echipei, specialistul in chimie clinica si medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist), avand in vedere circumstantele speciale ale situatiei in cauza, trebuie sa:

- a. obtina o definitie clara a serviciilor solicitate de el si/sau echipa sa;
- b. se asigure ca toate activitatile in laborator sunt organizate si executate cat mai exact si cat mai repede posibil;
- c. protejeze securitatea si bunastarea colegilor sai, natura si mediul inconjurator;
- d. respecte superiorii, colegii si subordonatii prin luarea in considerare a cerintelor si aspiratiilor lor, cu conditia ca acestea sa respecte legile si etica profesiilor lor;
- e. depuna eforturi pentru un nivel ridicat de realizare tehnica a sarcinilor sale, sa contribuie si sa promoveze un mediu sanatos si placut pentru colegii sai;
- f. se asigure ca in cazul in care o sarcina este delegata unei persoane, aceasta are cunostintele, aptitudinile si competentele necesare pentru a intreprindere aceasta sarcina in mod eficient si eficace si este supravegheata corespunzator.

ART. 64 Dispozitii finale

Biochimistii, biologii si chimistii din spital sunt obligati sa respecte prevederile legii privind exercitarea profesiunilor proprii si reglementarile specifice sectorului medical.

CAPITOLUL VII: ETICA SI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL

ART. 65 Principii generale

Principiile fundamentale in baza carora se exercita profesia de asistent medical pe teritoriul Romaniei sunt urmatoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;
- b) in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;
- c) respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de cate ori este cazul, cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului;
- e) acordarea serviciilor se va face la cele mai inalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel inalt de competente, aptitudini practice si performante profesionale fara niciun fel de discriminare;
- f) in exercitarea profesiei asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- g) asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in niciun fel profesia sau sa submineze increderea pacientului.

ART. 66 Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a asistentilor medicali

Asistentul medical trebuie sa evite in exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei si sa evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea si moralitatea individuala si profesionala. Asistentul medical generalist are obligatia sa manifeste o conduita ireprosabila fata de bolnav, respectand intotdeauna demnitatea acestuia. In caz de pericol public, asistentul medical nu are dreptul sa isi abandoneze bolnavii, cu exceptia unui ordin formal al unei autoritati competente, conform legii. Asistentul medical este raspunzator pentru fiecare dintre actele lui profesionale.

Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesionala, asistentii medicali incheie o asigurare de raspundere civila pentru greseli in activitatea profesionala.

Incredintarea atributiilor proprii unor persoane lipsite de competenta constituie gresala deontologica.

Asistentul medical trebuie sa comunice cu pacientul intr-o maniera adecvata, folosind un limbaj respectuos, minimalizand terminologia de specialitate pe intelesul acestora. Asistentul medical trebuie sa evite orice modalitate de a cere recompense, altele decat formele legale de plata.

ART. 67 Raporturi profesionale cu alti profesionisti din domeniul medico-sanitar si institute

Raporturile profesionale cu alti profesionisti din domeniul sanitar In baza spiritului de echipa, asistentii medicali isi datoreaza sprijin reciproc. Constituie incalcari ale regulilor etice:

- ✓ jignirea si calomnierea profesionala;
- ✓ blamarea si defaimarea profesionala;
- ✓ orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnitatii profesionale a asistentului medical.

In cazul unor neintelegeri, in considerarea calitatii profesionale, conflictul in prima instanta trebuie mediat de biroul consiliului judetean al OAMGAMR si de Biroul executiv la nivel national al OAMGAMR. Daca acesta persista, cei implicati se pot adresa Comisiei de etica si deontologie a OAMGAMR sau justitiei, fiind interzisa perturbarea activitatii profesionale din aceste cauze. In cazul in care se constata incalcari ale regulilor etice, se urmeaza procedura de sanctionare, conform prevederilor legale in vigoare.

In cazul colaborarii mai multor asistenti medicali pentru examinarea, tratamentul sau ingrijirea aceluiasi pacient, fiecare practician isi asuma responsabilitatea individual prin aplicarea semnaturii personale in dreptul fiecarei manevre sau tehnici executate personal. In interesul pacientilor, asistentii medicali vor avea relatii de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnitatii si onoarei profesionale.

Raporturile profesionale cu institutiile Spitalul urmareste sa asigure conditii optime asistentului medical in exercitarea profesiei. Asistentul medical aduce la cunostinta persoanelor competente si autoritatilor competente orice circumstanta care poate prejudicia ingrijirea sau calitatea tratamentelor, in special in ceea ce priveste efectele asupra persoanei sau care limiteaza exercitiul profesional.

ART. 68 Educatia medicala continua

In vederea cresterii gradului de pregatire profesionala, asistentii medicali au obligatia sa efectueze cursuri si alte forme de educatie continua creditate de OAMGMAMR, precum si alte forme de educatie continua prevazute de lege pentru indeplinirea numarului minim de credite anual necesar reautorizarii exercitarii profesiei.

ART. 69 Obligatii etice si deontologice

Obligatia acordarii ingriiirilor medicale Asistentul medical, in exercitarea profesiei, nu poate face discriminari pe baza rasei, sexului, varstei, apartenentei etnice, originii nationale sau sociale, religiei, optiunilor politice sau antipatiei personale, a conditiei sociale fata de pacienti.

Asistentul medical are obligatia de a lua masuri de acordare a primului ajutor, de a acorda asistenta medicala si ingrijirile necesare in limita competentei lor profesionale. In caz de calamitati naturale (cutremure, inundatii, epidemii, incendii) sau accidente in masa (accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical este obligat sa raspunda la chemare si sa isi ofere de bunavoie serviciile de ingrijire, imediat ce au luat cunostinta despre eveniment. Vointa pacientului in alegerea asistentului medical trebuie intotdeauna respectata, indiferent care ar fi sensul acesteia. Daca pacientul se afla intr-o stare fizica sau psihica ce nu ii permite exprimarea lucida a vointei, apartinatorii sau apropiatii celui suferind trebuie preveniti si informati corect, pentru a hotari in numele acestuia, cu exceptia imposibilitatii (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgentelor. Daca in urma examinarii sau in cursul ingrijirilor asistentul medical considera ca nu are suficiente cunostinte sau experienta pentru a asigura o asistenta corespunzatoare, se va consulta cu alti colegi sau va solicita sfatul

medicului. Asistentul medical va pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimandu-si parerea numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii pacientului, cu consimtamantul prealabil al acestuia. Asistentul medical poate refuza acordarea unor ingrijiri catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului, cu exceptia situatiilor de urgenta.

Este interzisa administrarea unui tratament, unui pacient fara a avea recomandarea medicului.

Respectarea drepturilor pacientului Pacientul are urmatoarele drepturi: dreptul la informatia medicala, dreptul la consimtamant, dreptul la confidentialitatea informatiilor si viata privata, drepturi in domeniul reproducerii, drepturi la tratament si ingrijiri medicale.

Consimtamantul O interventie medicala nu se poate efectua decat dupa ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, in cunostinta de cauza, si-a dat consimtamantul. Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opreasca o interventie medicala, asumandu-si in scris raspunderea pentru decizia sa; consecintele refuzului sau, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Consimtamantul pacientului sau, dupa caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

- a. pentru recoltarea, pastrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, in vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
- b. in cazul supunerii la orice fel de interventie medicala;
- c. in cazul participarii sale la invatamantul medical clinic si la cercetarea stiintifica;
- d. in cazul fotografierii sau filmarii sale intr-o unitate medicala;
- e. in cazul donarii de sange in conditiile prevazute de lege.

Consimtamantul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, dupa caz, nu este obligatoriu in urmatoarele situatii:

- a) cand pacientul nu isi poate exprima vointa, dar este necesara o interventie medicala de urgenta;
- b) in cazul in care furnizorii de servicii medicale considera ca interventia este in interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuza sa isi dea consimtamantul, asistentul medical este obligat sa anunte medicul curant/de garda (decizia fiind declinata unei comisii de arbitraj de specialitate).

Secretul profesional Secretul profesional este obligatoriu. Secretul profesional exista si fata de apartinatori, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate in tratament, chiar si dupa terminarea tratamentului si decesul pacientului.

Obiectul secretului profesional il constituie tot ceea ce asistentul medical, in calitatea lui de profesionist, a aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a pacientului, a familiei, a apartinatorilor, precum si problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstante in legatura cu boala si alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei. Asistentul medical raspunde disciplinar pentru destainuirea secretului profesional, exceptie facand situatia in care pacientul si-a dat consimtamantul expres pentru divulgarea acestor informatii, in tot sau in parte.

Interesul general al societatii (prevenirea si combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere in masa si altele asemenea prevazute de lege) primeaza fata de interesul personal al pacientului.

In comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută. Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către asistentul medical numai în cazul în care pacientul își da consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

ART. 70 Situații speciale în practicarea profesiei în sistem instituționalizat

Situația bolnavului psihic Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate. Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnica sau manevra de îngrijire și tratament, de maltratarile din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică. Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia. Nu este necesară obținerea consimțământului în condițiile când este necesară intervenția de urgență. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, după caz, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu

informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecință punerea în pericol a vieții pacientului. Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante. Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.

Prescrierea, eliberarea pe baza unei condiții de stupefiante medicale și administrarea drogurilor Prescrierea, eliberarea pe baza unei condiții de stupefiante și administrarea drogurilor, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

Pacientul privat de libertate Asistentului medical care îngrijește un pacient privat de libertate îi este interzis să aducă atingere integrității fizice, psihice sau demnității acestuia. Dacă asistentul medical constată că pacientul privat de libertate a suportat maltratări, acesta are obligația să informeze organele competente.

Situația pacienților infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA Pacienții infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la îngrijire și tratament medical în mod nediscriminatoriu, asistentul medical fiind obligat să asigure îngrijirile de sănătate și tratamentele prescrise acestor pacienți. Pastrarea confidențialității asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical care are în îngrijire, supraveghere și/sau tratament astfel de persoane. Între specialiștii medico-sanitari, informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate.

ART. 71 Probleme ale îngrijirii minorilor

Dacă asistentul medical apreciază că minorul este victimă unei agresiuni sau privațiuni, trebuie să încerce să îl protejeze, uzând de prudență și să alerteze autoritatea competentă. Asistentul medical trebuie să fie apărătorul copilului bolnav, dacă apreciază că starea de sănătate nu este bine înțeleasă sau nu este suficient de bine protejată. În vederea efectuării tehnicilor și/sau a manevrelor de îngrijire și/sau de tratament asupra unui minor, consimțământul trebuie obținut de la reprezentantul legal al minorului, cu excepția situațiilor de urgență.

CAPITOLUL VIII: ETICA SI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC

ART. 72 Principii deontologice

Integritatea si autonomia profesionala, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilența, confidentialitatea, organizarea, eficacitatea si perseverența sunt principiile care guverneaza activitatea consilierului juridic. Indeplinirea corecta si in timp util a atributiilor profesionale confera substanta principiului integritatii profesionale.

Consilierii juridici sunt independenti din punct de vedere profesional si se supun numai Constitutiei Romaniei, legii, statutului profesiei si prezentului cod de deontologie profesionala. Prin independenta profesionala in sensul prezentului cod se intelege libertatea de actiune si de opinie care este limitata doar prin dispozitii legale sau regulamente aplicabile profesiei de consilier juridic. Corectitudinea si integritatea morala sunt valori fundamentale pe care consilierul juridic este obligat sa le respecte atat in timpul serviciului cat si in afara acestuia.

Rezultatul activitatii consilierului juridic este o consecinta a urmaririi atente si continue a derularii sarcinilor incredintate.

Datoria fiecarui consilier juridic este sa pastreze secretul datelor si informatiilor de care a luat la cunostinta in virtutea exercitarii profesiei cu exceptia unor dispozitii legale sau statute contrare.

Organizarea riguroasa a activitatii consilierului juridic se face in scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate si eficacitate a muncii. Prin discernerea intre serviciul oferit si asteptarile beneficiarului, intre asteptarile personale, profesionale si consecintele economice, in activitatea consilierului juridic primeaza respectarea legii.

Consilierul juridic este obligat sa depuna efortul necesar pentru realizarea si reusita sarcinilor ce ii revin in exercitarea profesiei. Respectarea si aplicarea principiilor enuntate constituie un deziderat si un scop al exercitarii profesiei de consilier juridic. Respectarea lor se impune chiar si in afara exercitarii activitatii profesionale, consilierul juridic fiind obligat sa se abtina de la savarsirea de fapte ilegale sau contrarii dispozitiilor statute ale asociatiei profesionale din care face parte, de natura a aduce atingere principiilor fundamentale, ordinii publice si bunelor moravuri sau demnitatii profesiei.

ART. 73 Conditii de exercitare a profesiei

Consilierul juridic asigura apararea drepturilor si intereselor legitime ale spitalului in conformitate cu Constitutia si cu legile tarii. In virtutea unei pregatiri profesionale deosebite si a stapanirii perfecte a tehnicilor de asistenta, consiliere si reprezentare consilierul juridic trebuie sa dovedeasca o amanuntita cunoastere a problematicii cauzelor supuse spre rezolvare.

Apartenenta consilierului juridic pe baza unui contract individual de munca la unitatea sanitara, nu aduce atingere indatoririlor sale profesionale, oportunitatii de a alege metodele de lucru sau posibilitatii de luare a unor decizii in plan profesional.

Consilierului juridic ii este interzis in exercitarea profesiei sa tolereze acte ilegale. Consilierul juridic nu se poate prevala de pozitia sa pentru a satisface anumite interese personale.

El va refuza orice oferta sau promisiune de avantaje ilegale si se va abtina de la acte care contravin principiilor moralei si celor de ordine publica. Consilierul juridic este responsabil de concluziile si actiunile sale in exercitarea profesiei.

Profesia de consilier juridic se exercita personal de catre consilierul juridic inscris pe Tabloul profesional al consilierilor juridici definitivi sau stagitari, tinut de catre Colegiile Consilierilor Juridici din Romania.

Consilierul juridic va utiliza cu buna credinta mijloacele tehnice si baza materiala puse la dispozitie de catre beneficiarul serviciilor sale.

ART. 74 Indatoriri profesionale si raporturile dintre consilierii juridici

Consilierul juridic trebuie sa asigure transparenta activitatii sale in relatiile cu spitalul, precum si cu tertele persoane sub rezerva respectarii obligatiei de confidentialitate. Lipsa de transparenta poate aduce prejudicii grave imaginii profesiei de consilier juridic si este interzisa cu desavarsire. Consilierul juridic va evita desfasurarea unor activitati susceptibile de a leza libertatea sa de apreciere a cauzelor incredintate spre rezolvare sau sa fie pus intr-o situatie care poate fi perceputa ca fiind de natura sa lezeze demnitatea profesiei. Consilierul juridic va accepta sarcinile pe care le considera compatibile cu competenta si functia sa.

Consilierul juridic va refuza sarcinile care contravin dispozitiilor legale sau prezentului cod si va lua masurile de precautie necesare pentru a evita situatiile similare.

Consilierul juridic va evita orice conflict de interese care ar aduce atingere imaginii profesiei de consilier sau a spitalului. Nu poate fi considerata evitare de conflict situatia in care consilierul era obligat sa intervina pentru restabilirea legalitatii si nu a intervenit.

Consilierul juridic va respecta specificitatea exercitarii profesiei sale si va sustine independenta acesteia.

Se interzice consilierului juridic orice manifestare de concurenta neloiala iar exercitarea profesiei se face exclusiv pe criteriile de competenta profesionala.

ART. 75 Imaginea profesiei

Consilierul juridic trebuie sa promoveze prin comportamentul sau in orice circumstante o imagine favorabila profesiei sale. In acest sens consilierul juridic va constientiza consecintele posibile ale comportamentului sau profesional si ale actelor indeplinite in exercitarea profesiei. Promovarea unei imagini favorabile profesiei se realizeaza prin asigurarea unei prestatii de calitate. Exercitarea profesiei de consilier impune obligatia de largire a orizonturilor cunoasterii profesionale.

Consilierul juridic este obligat sa-si desfasoare cu maxima atentie activitatea profesionala si sa dea dovada de cinste si corectitudine in orice circumstante.

Perfectionarea continua a profesiei de consilier juridic va fi asigurata prin fixarea si respectarea unor obiective clare, in concordanta cu tendintele generale de dezvoltare ale societatii.

Celeritatea actiunilor consilierului juridic este esentiala pentru activitatea acestuia, asigurand indeplinirea in conditii optime a sarcinilor incredintate.

ART. 76 Dispozitii finale

Responsabilitatea profesionala a consilierilor juridici este angajata pentru nerespectarea normelor de exercitarea a profesiei stabilite prin lege, statutul profesiei si actele normative in vigoare.

Nerespectarea normelor deontologice atrage raspunderea consilierului juridic.

CAPITOLUL IX: INCOMPATIBILITATI , CONFLICT DE INTERESE SI SITUATII DE PANTOUFLAGE

ART.77 Starea de incompatibilitate

Consilierul de etică realizează informări/întâlniri, aplică chestionare de evaluare privind gradul de cunoaștere a regimului juridic al incompatibilităților, în care sunt prelucrate periodic prevederile legale privind incompatibilitățile;

Persoana responsabilă cu declarațiile de avere și interese verifică modul de completare a declarațiilor de interese, pentru a preveni o posibilă stare de incompatibilitate;

În vederea prevenirii situațiilor de incompatibilitate consilierul de etică din cadrul instituției realizează informări/întâlniri, aplică chestionare de evaluare privind gradul de cunoaștere a regimului juridic al incompatibilităților, în care sunt prelucrate periodic prevederile legale privind incompatibilitățile.

Membrii CA/personalul contractual participă la activități de formare/perfecționare privind regimul juridic al incompatibilităților în conformitate cu planul de perfecționare aprobat la nivelul instituției, în acest sens se fac anual propuneri de includere în planul de perfecționare a formării profesionale cu tema incompatibilități.

În conformitate cu art. 11 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare:

(1) Activitatea de evaluare a declarației de avere, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite existente în perioada exercitării funcțiilor ori demnităților publice, precum și cea de evaluare a conflictelor de interese și a incompatibilităților se efectuează atât pe durata exercitării funcțiilor ori demnităților publice, cât și în decursul a 3 ani după încetarea acestora.(2) Activitatea ce se efectuează pe durata prevăzută la alin. (1) constă în evaluarea declarației de avere, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite, a conflictelor de interese sau a incompatibilităților, exclusiv pentru perioada exercitării funcțiilor sau demnităților publice.

Persoana responsabilă cu declarațiile de avere și interese verifică modul de completare a declarațiilor de interese pentru a preveni o posibilă stare de incompatibilitate

ART.78. Conformare voluntară

Conform prevederilor legale atât membrii CA, cât și personalul contractual au termene de conformare voluntară astfel încât starea de incompatibilitate să fie prevenită. Astfel, sunt prevăzute termene de 15 zile/60 de zile încât să se opteze pentru o stare sau alta.

În contextul respectării prevederilor legii privind incompatibilitățile și conflictele de interese, Agenția Națională de Integritate este instituția căreia îi revine sarcina legală de evaluare a prezumtivelor situații de incompatibilitate și conflicte de interese. Aceasta, urmare a procedurii prevăzute de Legea nr. 176/2010, întocmește un raport de evaluare privind existența unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese, după caz. Acest raport poate fi contestat în instanță în termen de 15 zile, iar, în caz de necontestare, rămâne definitiv.

ART.79. Sesizare-sanționare stare de incompatibilitate

Orice persoană poate sesiza în scris, e-mail sau în audiență la conducătorul instituției publice o stare de incompatibilitate asupra unui membru al CA sau personal contractual;

Conducătorul instituției publice transmite sesizarea spre analiză Consiliului Județean Satu Mare;

În urma analizei, Consiliului Județean Satu Mare, cu avizul conducătorului instituției publice, formulează adresă către Agenția Națională de Integritate, ANI, în vederea obținerii unui punct de vedere ;

După obținerea punctului de vedere de la ANI, Consiliului Județean Satu Mare, cu avizul conducătorului instituției publice formulează răspuns persoanei care a sesizat o stare de incompatibilitate asupra unui membru CA sau personal contractual;

Dacă sunt indicii privind starea de incompatibilitate, conducătorul instituției publice sesizează ANI și Consiliul Județean Satu Mare.

ART.80. Conflictul de interese reprezintă situația în care persoana care exercită o demnitate publică sau o funcție publică are interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.

ART.80 Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice sunt:

- ✓ imparțialitatea,
- ✓ integritatea,
- ✓ transparența deciziei
- ✓ supremația interesului public.

Din definiția mai sus citată, a conflictului de interese, trebuie analizate următoarele elemente:

- a. participarea la luarea unei decizii – aceasta este îndeplinită atunci când decizia depinde exclusiv de voința persoanei în cauză și atunci când acțiunea sa reprezintă o verigă din procesul de luare a deciziei, precum și îndeplinirea condiției când persoana respectiva este parte a unui organism colectiv care decide prin vot, iar acesta participă la dezbateri și la vot;
- b. interesul personal – poate fi reprezentat de un beneficiu pe care personalul contractual sau o persoană apropiată acestuia îl obține ca urmare a deciziei luate. Prin urmare, pentru a se afla într-un conflict de interese, personalul contractual trebuie să ia parte la luarea deciziei care să îi afecteze un interes personal.

ART.81. Tipuri de conflicte de interese:

1. Conflict de interese potențial

- apare în situația în care un oficial are interese personale de natură să producă un conflict de interese dacă ar trebui luată o decizie publică.

2. Conflict de interese actual

- apare în momentul în care membrul CA / personalul contractual este pus în situația de a lua o decizie care l-ar avantaja sau care ar avantaja un apropiat de-al său sau un partener de afaceri. Membrul CA / personalul contractual trebuie să se abțină de la luarea oricăror decizii, informând conducătorul instituției despre situația apărută;

3. Conflict de interese consumat

- situația în care membrul CA / personalul contractual participă la luarea deciziei cu privire la care are un interes personal, încălcând prevederile legale. Astfel, acesta apare în cazul în care personalul

contractual nu s-a abținut de la luarea unei decizii în ipoteza unui conflict de interese actual și implică latura sancționatorie a reglementării.

ART.82.Regimul general aplicabil conflictului de interese pentru membrii Consiliului de administrație/personalul contractual

Conform art. 228 din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ

(1) Personalul contractual aflat în conflict de interese în condițiile prevăzute de cartea I titlul IV din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, are obligația să se abțină de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv, care ar putea produce un folos material pentru sine sau pentru:

- a) soț, soție sau rude ori afini până la gradul al II-lea inclusiv;
- b) orice persoană fizică sau juridică față de care personalul contractual are calitatea de debitor al unei obligații;
- c) o societate la care deține calitatea de asociat unic ori funcția de administrator sau de la care obține venituri;
- d) o altă autoritate din care face parte;
- e) orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care face parte, care a făcut o plată către acesta sau a efectuat orice fel de cheltuieli ale acestuia;
- f) asociație sau fundație din care face parte.

Actele administrative emise ori adoptate sau actele juridice încheiate cu încălcarea prevederilor alin. (1) sunt lovite de nulitate absolută în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

ART.83. Declarația de interese

Persoanele care exercită demnitățile publice prevăzute la art. 111 * din Legea nr. 161/2003 vor depune o declarație de interese, pe propria răspundere, cu privire la funcțiile și activitățile pe care le desfășoară, cu excepția celor legate de mandatul sau funcția publică pe care o exercită.

Funcțiile și activitățile care se includ în declarația de interese sunt:

- a) calitatea de asociat sau acționar la societăți comerciale, companii/societăți naționale, instituții de credit, grupuri de interes economic, precum și membru în asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale;
- b) funcția de membru în organele de conducere, administrare și control ale societăților comerciale, regiilor autonome, companiilor/societăților naționale, instituțiilor de credit, grupurilor de interes economic, asociațiilor sau fundațiilor ori al altor organizații neguvernamentale;**
- c) calitatea de membru în cadrul asociațiilor profesionale și/sau sindicale;
- d) calitatea de membru în organele de conducere, administrare și control, retribuite sau neretribuite, deținute în cadrul partidelor politice, funcția deținută și denumirea partidului politic.

Art. 3 alin. (3) din Legea nr. 176/2010 prevede că "Declarațiile de interese se fac în scris, pe propria răspundere, și cuprind funcțiile și activitățile prevăzute în anexa nr. 2, potrivit prevederilor Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare."

În declarația de interese se precizează și contractele, inclusiv cele de asistență juridică, consultanță juridică, consultanță și civile, obținute ori aflate în derulare în timpul exercitării

funcțiilor, mandatelor sau demnităților publice finanțate de la bugetul de stat, local și din fonduri externe ori încheiate cu societăți comerciale cu capital de stat sau unde statul este acționar majoritar/minoritar.

ART.84. Gradele de rudenie și afinitate

Potrivit art. 405-407 din Codul civil, republicat; Pentru a nu exista confuzii, cu titlu de exemplu, vom defini care sunt gradele de rudenie și de afinitate.

1. Gradul de rudenie se aplică după cum urmează:

- i. gradul I: părinți și copii;
- ii. gradul II : frații, bunicii și nepoții;
- iii. gradul III : unchiul/mătușa și nepotul de frate;
- iv. gradul IV : verii primari.

2. Gradul de afinitate, după cum urmează:

- i. gradul I : socrii și nora/ginere;
- ii. gradul II: cumnatele și cumnații;
- iii. gradul III: unchiul și soția nepotului de frate,
- iv. gradul IV: verii, soții și soțiile acestora

ART.85. Prevenire și identificare timpurie a conflictelor de interese

PR, consultă declarațiile de interese cu scop preventiv și realizează o listă cu personalul contractual cu privire la interesele acestora din declarațiile de interese. Lista este realizată în termen de cel mult 60 de zile de la:

- a) expirarea termenului de depunere de către aleșii locali a declarației de avere și a declarației de interese prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 176/2010;
- b) orice modificare intervenită în declarația de interese depusă de către personalul contractual, anual, până la data de 15 iunie, pentru anul fiscal anterior.

ART.86. Gestionarea conflictelor de interese

Orice persoană poate sesiza, în scris, e-mail sau în audiență la conducătorul instituției sau PR, o situație de conflict de interese asupra unui membru al Consiliului de Administrație/personal contractual. (**Formularul nr. 3**). Conducătorul instituției transmite sesizarea spre analiză PR. În urma analizei, PR, cu aprobarea conducătorului instituției, înaintează sesizarea către CJSM, care ulterior formulează o solicitare pentru obținerea unui punct de vedere de la Agenția Națională de Integritate, conform prevederilor legale în vigoare.

După obținerea punctului de vedere de la ANI, prin grija CJSM, PR, cu aprobarea conducătorului instituției formulează răspuns persoanei care a sesizat o situație de conflict de interese asupra unuia dintre membrii Consiliului de Administrație/personalul contractual.

În cazul în care există indicii cu privire la o situație de conflict de interese, conducătorul instituției sesizează ANI.

ANI este instituția căreia îi revine sarcina legală de evaluare a prezumțivelor situații de incompatibilitate și conflicte de interese. Aceasta, conform procedurii prevăzute de Legea nr.176/2010, întocmește un raport de evaluare privind existența unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese, după caz. Raportul de evaluare, pentru membrii Consiliului de Administrație/personalul contractual, potrivit art.26 lit. h) din Legea mai sus citată, se comunică instituției. Acesta poate fi

contestat în instanță în termen de 15 zile de la primirea acestuia, iar în caz de necontestare, rămâne definitiv.

ART.87.Sanționarea conflictelor de interese

Legislația prevede sancțiuni disciplinare, sancțiuni administrative, sancțiuni civile și sancțiuni penale pentru situația de conflict de interese. Potrivit prevederilor art. 25 din legea nr. 176/2010, fapta persoanei cu privire la care s-a constatat că a emis un act administrativ, a încheiat un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea de decizii cu încălcarea obligațiilor legale privind conflictul de interese ori starea de incompatibilitate, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective, în măsura în care prevederile prezentei legi nu derogă de la aceasta și dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni.

ART.88.Prevenire și perfecționare profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese

În vederea prevenirii situațiilor de conflicte de interese PR cu declarațiile de avere și interese, realizează informări, aplică chestionare de evaluare privind gradul de cunoaștere a regimului juridic al conflictelor de interese, în care sunt prelucrate periodic prevederile legale privind conflictele de interese; Membrii Consiliului de Administrație/personalul contractual, conform prevederilor art.217 din OUG nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare, pot participa la activități de formare/perfecționare privind regimul juridic al conflictelor de interese în conformitate cu planul de perfecționare aprobat la nivelul SJU SM, în acest sens se fac propuneri de includere în planul de perfecționare a formării profesionale pe tema conflictelor de interese

ART.89. Situațiile de pantouflage

Funcționarii publici/personalul contractual care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ de natura celor prevăzute la alin. (2) lit. c) din Lege nr. 161/2003 (*în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public*), nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici. (Lege nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției art. 94, alin. 3 coroborat cu art. 94, alin. 2, lit. c.);

Aleși locali/funcționari publici/personal contractual care cad sub incidența prevederilor O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, art. 13:

- (1) Beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat nu au dreptul de a angaja persoane fizice sau juridice care au fost implica
- (2) te în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare în cadrul procedurii de selecție pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare.

(2) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația să solicite instanței anularea contractului de finanțare care a fost încheiat, în cazul încălcării prevederilor alin. (1).

Hotărârea de Guvern nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din

strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public, menționează că există un deficit semnificativ de cunoaștere de către angajați și manageri a standardelor legale de integritate (protecția avertizorului de integritate, consilierea etică, interdicțiile post-angajare - pantouflage, gestionarea funcțiilor sensibile).

Astfel, prevederile privind interdicțiile post-angajare (pantouflage-ul) și instituția avertizorului de integritate sunt foarte puțin sau deloc cunoscute la nivelul instituțiilor administrației publice locale, la fel ca și informațiile privind publicarea datelor în format deschis.

Pantouflage-ul este o măsură de transparență instituțională și de prevenire a corupției, indicator de evaluare în cadrul Strategiei Naționale Anticorupție. Necesitatea elaborării procedurii interne operaționale privind pantouflage-ul are la bază nevoia de a defini o modalitate concretă privind mecanismul de monitorizare a situațiilor de pantouflage la nivelul SONO

CAPITOLUL X: DISPOZITII FINALE

ART. 77 Raspunderea personalului Spitalului Orasenesc Negresti Oas

Incalcarea dispozitiilor prezentului Cod de etica si deontologie profesionala constituie abatere si atrage raspunderea disciplinara a personalului, in conditiile legii, care nu exclude raspunderea civila, penala, administrativa sau materiala.

Comisiile interne cu atributii disciplinare au competenta de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului Cod de etica si deontologie profesionala si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare in conditiile Legii nr. 53/2003, republicata, cu modificarile ulterioare.

In cazurile in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organele de urmarire penala competente.

ART. 78 Prezentul cod de etica si deontologie profesionala se aplica incepand cu data aprobarii

Aprobat astazi, 09.01.2023 in sedinta Consiliului de Etica al spitalului Orasesnesc Negresti Oas.

Aprobat in sedinta Comitetului Director din data 09.01.2023

CONSILIUL ETIC,

1. dr.Naghi Emil – presedinte
- 2.dr. Marina Felician – membru
3. dr. Mitre Ioan Remus – membru
- 4.dr. Span Mircea - membru
- 5.as. med. Lupu Miréla – membru
6. as. med. Dohi Angela - membru

COMITET DIRECTOR,

MANAGER INTERIMAR,

ec.Pap Dalma

DIRECTOR MEDICAL,

dr. Neacsu Bogdan

DIRECTOR FIN. CONTABIL INTERIMAR,

ec. Berecz Atilla